

ΕΤΟΣ Στ.

Ἐκδίδεται
τῆ 1/18 καὶ 15/27
ἐκάστου μηνός.

Ἐν Αἰθιοπία τῆ 15/27 Σεπτεμβρίου 1886

Ἡμὴ ἐκδόσις
προσληρομένη
τὸ χρυσόν.

Φυλάκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ροβλ. 18.

Αρ. 130.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ.

Ἐπειδὴ ὁ "Ἐσπερος", ἐπιτυχῶς διανύσας πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ, εἰσέρχεται ἰδίᾳ εἰς τὸ ἔτος αὐτοῦ ἔτος, ἡ Διεύθυνσις αὐτοῦ ἀπεφάσισεν ὅπως συστήσῃ ἐφέτος Λαχεῖον πρὸς ἕλεος τῶν κκ. συνδρομητῶν τοῦ Ἐσπεροῦ, οἵτινες τοσοῦτον ἐμμενῶς ὑπεδέχθησαν αὐτὸν καθ' ὅλον τὸ πενταετές τοῦτο διάστημα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν γραμματίων τοῦ Λαχείου, τὰ ὁποῖα θέλουσι διανεμηθῆναι ἰσότητι τῶν κκ. συνδρομητῶν ἀνὰ ἓν ἑκάστου, δὲν δύναται νὰ ὀρίσῃ ἀπὸ τοῦδε ἀκριβῶς, διότι θέλουσι συμπεριληφθῆναι εἰς τούτων καὶ οἱ νέοι συνδρομηταὶ τοῦ ἔτους· οἱ κληρωθῆσομενοι ὁμοῦ ἀριθμοὶ ἔσονται δέκα ἐν ὅλῳ, καὶ θέλουσι κερδίσαι·

- 1) Πολυτελεῖς Λεύκιμα σχήματος μεγάλου φύλλου, χρυσοδεδεμένον περιέχον 12 μεγάλας εἰκόνας γυναικείων καλλονῶν, μετὰ σπανίας τέχνης ἐπεξεργασμένας ἐν φωτοτυπίᾳ.
- 2) Ἐτερον Λεύκιμα ἐπίσης χρυσοδεδεμένον, περιέχον ἐν χαλκογραφίᾳ 24 θέας τῶν γραφικωτέρων μερῶν τῆς Εὐρώπης ἐπίσης ἀρίστης κατασκευῆς.
- 3) Ὀλην τὴν σειρὰν τοῦ "Ἐσπεροῦ", ἦτοι τοὺς τόμους Α'. Β'. Γ'. Δ'. καὶ Ε'. χρυσοδεδεμένους διὰ τοῦ γυψοῦ περικαλύμματος αὐτῶν.
- 4) Θήκη χρυσοδέτον, περιέχουσαν ἕξ εἰκόνας ἀνοδοθεσῶν ἕξ ἀνθῶν φυσικοῦ μεγέθους, διὰ ζωηροτάτων χρωμάτων χρωματισμένων, καὶ τούτα τῶν πιστῶς, ὥστε δύναται αὐταὶ νὰ χρησιμεύσωσι καὶ ὡς ὑποδείγματα ζωγραφικῆς.
- 5) 6) 7) Ἀνὰ ἓνα τόμον τοῦ Ἐσπεροῦ ἐπίσης χρυσοδεδεμένον. Τὸ ἔτος αὐτοῦ κατ' ἐκλογὴν τοῦ κερδίζοντος.
- 8) Λεύκιμα βοτανικῆς, πολυτελεῖς καὶ κομψότατον, διὰ συλλογῆν ἑπιρῶν ἀνθῶν χρήσιμων. Ἐκαστος πίναξ αὐτοῦ περιέχει τὰ ἱστογραφήματα ἕξ ἢ ἐπτά ἀνθῶν φυσικοῦ μεγέθους, μετὰ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν λατινιστῶν καὶ γερμανιστῶν. Μέθοδος διδακτικῆ διὰ τοὺς κατανοητέους εἰς συλλογὰς ἀνθῶν.
- 9) Περιήγησιν τῆς Ἑλλάδος, βιβλίον κομψῶς δεδεμένον καὶ μετὰ εἰκόνων. Καὶ
- 10) Ὀλην τὴν σειρὰν τῶν περικαλυμμάτων τοῦ "Ἐσπεροῦ" ἀπὸ τοῦ Α'.—Ε'. τόμου.

Τοῦ Λαχείου τούτου, τοῦ ὁποῖου ἡ κλήρωσις θέλει γίνεαι ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἐν Λειψίᾳ τῇ 1/13 Ὀκτωβρίου 1886, συμμετέχουσιν αὐτοδικαίως οἱ μέχρι 15/27 Σεπτεμβρίου 1886 καταβαλόντες τὴν ἐτήσιαν αὐτῶν συνδρομήν, τὰ δὲ γραμμάτια τοῦ Λαχείου, κατὰ τὸ κάτωθι σχέδιον, θέλουσιν ἀποσταλῆν αὐτοῖς ἀσφαλῶς πρὸ τῆς ἐκκυβέσεως.

Διὰ παρακαλοῦνται οἱ κατὰ τόπους κκ. ἀνταποκριταὶ τοῦ Ἐσπεροῦ νὰ ἐμβάσωσιν ἐμπροσθέντως τὰς καταβληθείσας αὐτοῖς συνδρομὰς, ὅπως μὴ προκύψωσι βραδύτητες καὶ γεννηθῶσι παράπονα, καθότι ἡ Διεύθυνσις, ἂν δὲν λάβῃ ἐν Λειψίᾳ τὸ τίμημα τῶν συνδρομῶν, εἰς οὐδὲνα ἀνεξαρτήτως θέλει ἀποστείλει γραμμάτιον.

Ὁ ἔρος τῆς καταβολῆς τῆς συνδρομῆς ἐτέθη, διότι πλείστοι μὲν τῶν κκ. συνδρομητῶν, συμμορφούμενοι πρὸς τὸ πρόγραμμα τοῦ "Ἐσπεροῦ", ἔχουσι τὴν εὐγενῆ προθυμίαν νὰ καταβάλλωσι τὴν συνδρομὴν τῶν ἡμῶν τῇ ἐνάρξει τοῦ ἔτους· ὑπάρχουσιν ὁμοῦ καὶ συνδρομηταὶ τινες ὑπὲρ τὸ δέον βραδύνοντες, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μετέχουσιν οὗτοι τῶν αὐτῶν ὑφελγημάτων μετὰ τῶν ἄλλων, τῶν διευκολυνόντων τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Διευθύνσεως.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ

ΕΚΚΥΒΕΥΘΗΘΕΝΟΝ ΤΗ: 1/13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1886 ΕΝΙΣΤΗΘΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.

Ὅροι τοῦ Λαχείου·

Συμμετέχουσιν αὐτὸ πάντες οἱ Κύριοι συνδρομηταί, οἱ μέχρι τῆς 15/27 Σεπτεμβρίου τρέχ. ἔτους καταβαλόντες τὴν ἐτήσιαν αὐτῶν συνδρομήν.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Ἐσπεροῦ δὲν θεωρεῖ γενομένην τὴν καταβολὴν τῆς συνδρομῆς, εἰμὴ ἀπ' αὐτῆς ἐπιβεβαιωθῇ ἐν Λειψίᾳ.

Τὰ γραμμάτια θέλουσιν ἀποσταλῆν δωρεάν ἡμᾶ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ τριμήματός τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς.

Οἱ δέκα κληρωθῆσομενοι ἀριθμοὶ κερδίσουσι κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν·

- Α'. α'. Τὴν σειρὰν τῶν τόμων Α'. Β'. Γ'. Δ'. Ε'. τοῦ Ἐσπεροῦ χρυσοδέτον.
- β'. Λεύκιμα τῶν καλλονῶν ἐν φωτοτυπικαῖς εἰκόσιν.
- γ'. Λεύκιμα τῶν ἑπιρῶν τοποθεσιῶν ἐν χαλκογραφίᾳ.
- δ'. ε'. στ'. Ἀνὰ ἓνα τόμον τοῦ Ἐσπεροῦ κατ' ἐκλογὴν.
- ζ'. Θήκη μετὰ 6 εἰκόνων ἀνθῶν ποικιλοχρῶν.
- η'. Λεύκιμα βοτανικῆς.
- θ'. Περιήγησιν τῆς Ἑλλάδος.
- ι'. Τὰ περικαλύμματα τοῦ Ἐσπεροῦ τῶν ἐτῶν Α'.—Ε'.

Ἀπαντα τὰ κέρδη θέλουσιν ἀπόσταλῆν ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν τελῶν, οἱ δὲ κερδίσαντες ἀριθμοὶ θέλουσι δημοσιεῦσθαι διὰ τοῦ Ἐσπεροῦ.

Ἐν Λειψίᾳ 15/27 Αὐγούστου 1886.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.

**Ο ΠΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.**

Ἡ ἀποβολὴ τοῦ ζυγοῦ τῆς θρησκείας ὡς σκληροῦ καὶ ἐπαχθοῦς ἔστιν ὀρθὴ καὶ δίκαια;

Ἰπὸ τοῦ Ἀρχιμανδριτοῦ Κ. Κολαζοῦμη.

(Συνέχεια.)

Ἐπεὶ ὅλος δὲ διάφορον κόσμον τοῦ παρόντος εὐρίσκειται ἀλλήθως ὁ ἄνθρωπος ὁσάκις εἰσέρχεται οὗτος διὰ τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ λατρείας τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν βασιλείαν τὴν ἰερουσαλαίμην ἐν τῷ κόσμῳ ὑπὸ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ υἱοῦ, καὶ ἀδρονυμένην διὰ τῆς κηρύξεως τοῦ θείου λόγου, τοῦ ἱεροῦ Ἐὐαγγελίου. Ἡ βασιλεία αὕτη ἔστιν ἐν τῷ ἔσω ἔσω τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Ὁ εἰσαρχόμενος εἰς τὴν χώραν ταύτην, εἰ καὶ δὲν βλέπει μὲν τὸν Θεὸν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὀφθαλμῶν, οὐδ' ἀπειται αὐτοῦ διὰ τῶν αὐτῶν χειρῶν, ἀλλ' ὅμως καὶ αἰσθάνεται αὐτόν, καὶ φέρει ζῶντα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, περιλείων οὕτως αὐτὸν ἐν αὐτῇ καὶ φυλάττειν ὡς τὸν πολυτιμώτατον πᾶν θησαυρὸν καὶ κληροῦν. Ἡτοὶ δὲ πολίτης τῆς χώρας ταύτης ζῆ διηγεῖται ἐν τῇ μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνίᾳ. Ἀὕτη ἔστι χώρα τῆς ἀληθείας τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ καλοῦ.

Ἐν αὐτῇ τὸ κοσμικὸν φρόνημα, αἱ ἐπιθυμίαι αὐτοῦ, μὴ θεωροῦνται ἀπονεκρούται. Ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτῇ καὶ ἐνασκέεται καθορῶς πνευματικὸς βίος. Ἐνθα δ' ἐπικρατεῖ ἡ αἰσθητικὴ βίος, ἔκει δὲ βίος ἔστιν εὐτελής καὶ χαμαιζήλος. Ἐνθα δ' αὐτὴ μὴ παραβλέπεται καὶ αὐτὰς τὰς ἐαυτοῦ δυνάμεις, δέον ἵνα δεσπόζηται ὑπὸ τοῦ πνεύματος. Διὰ δὲ τῆς κυριαρχίας ταύτης ἔρχεται ὁ ἀληθὴς βίος, ὁ βίος ἐν τῷ Χριστῷ.

Ὅπου δ' ἄλλοιπερ ἡ κυριαρχία αὐτῆ, ἔκει ἡ σάρξ κυριεύει τὰς ἐργασίας τοῦ πνεύματος, ἔκει δὲ βίος ἔστι δὲ κατ' ἐπίφρασην βίος. Μεγίστη δ' ἔστιν ἡ διαφορά ἡ ὑφισταμένη μετὰ τὸ αἰσθητικὸν καὶ πνευματικὸν κόσμον. Πᾶς δ' ὁ διαμῶν ἐν τῇ βασίλειᾳ ἐν τῇ ἐπικρατεῖ ὁ πνευματικὸς βίος, πᾶς δὲ ἐν αὐτῇ ἐνεργῶν καὶ τὰ ἐνάλλαμα αὐτῆς φυλάττει ἀνασθεῖται καὶ ἀνακαίνιζεται λαμπρόνως πρὸς τοῦτο ἐπαρκεῖται δυνάμει.

Ἐνθὲ δὲ ἀνήγων τῇ χώρᾳ τῇ ἐμπνευμένη καὶ διεπομένη ὑπὸ ἐγκοσμίων μόνων φρονημάτων καὶ θεωρημάτων γηράσκει παγίως ἐν κακίαις καὶ φθείρεται ἐν ἔριστι καὶ παρεκτροπαῖς. Συγκρίνων δὲ τις τοὺς πολιτῶν ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν τούτων, παρατηρεῖ ὅτι μέγα ἀλλήθως χάσμα ὑφίσταται μετὰ τῶν πολιτῶν τῆς πνευματικῆς ἐκείνης βασιλείας, καὶ τῶν τῆς ἐγκοσμίου. Διότι ἐκεῖναι ἐμφοροῦμενοι βελῶν ἀργῶν ἀποβλέπουσιν ὀχλῷ εἰς τὸ ἴδιον συμφέρον μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τοῦ πλησίον, ἐφ' ᾧ καὶ χρωσται τὰς ἐαυτῶν δυνάμεις πρὸς κοινὴν τῶν ἄλλων ὠφέλειαν. Δεικνύουσι δὲ ταῦτην οὖν ἄλλοις ἔργοις ἀγαθοῖς, ἀπομύσσαντες ἐν ἡμερᾷ τὰ δάκρυα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν πολλῶν ὀρφανῶν, περιερχόμενοι ὡς ἄγγελοι εὐαγγελιστῶν καὶ χαριστοῦ τὰς καλῶδαι τῶν πτωχῶν καὶ οὐκίας τῶν ἐνδύων, δαπανῶντες τὰς ἐαυτῶν οὐσίας ἀσμένως εἰς ἀνέγερσιν ἀσπίου εἰς τὴν ἀπορφανισμένην νεότητά, καὶ παρέχοντες αὐτῇ τε καὶ τῷ ἱσχυρῶς προστασίας θεομένην γῆρατι ἀσφαλῆς καταφύγιον ἱσχυρῶν προστασιῶν.

Ἐν δὲ λόγῳ οἱ πολῖται οὗτοι βυθίζονται τὸν τὸ ἰδιωτικὸν καὶ θρησκίον αὐτῶν θίγον συνφρῶς τὸς θεοῖς νόμοις, καὶ κυβερνῶμενοι ἐπ' αὐτῶν, ἀποτελοῦσι τὴν ἐπὶ γῆς βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' οἱ τὴν ἐγκόσμιον βασιλείαν συγκατοῦντες καὶ τοὺς νόμοις αὐτοῖς διεπόμενοι, πόρρω ἀπέ-

χουσι τῆς τοιαύτης πολιτείας· καθ' ὅσον οὗτοι τὸ ἴδιον μόνον συμφέρον ὑπ' ὄψιν ἔχοντες, ἐνεργῶσιν ὑπὸ τὸ πρῶτον τοῦ ἴδιου ἀγαθισμοῦ, καὶ πρὸς ἴδιον μόνον ἔφελος. Διὰ λέγουσιν ὅτι, πᾶν τὸ μὴ αὐτοῖς κέρδος προσπορίζον, ὡς ἀποβλέπον εἰς ὠφέλειαν ἄλλων, ἔστιν αὐτοῖς ξένον καὶ ἀλλότριον. Πλήρως δ' ἐπαρκῆ τῆς ἐαυτῶν εὐδαιμονίας εὐρίσκουσιν οὗτοι ἐν τῇ ἀπολαύσει τῶν ἐπιγείων ἰδρυῶν, ἐν τῇ προσυτίσει ἀφθόνου ὀλίκου πλοῦτου καὶ πάσης προσκίρου δόξης. Καὶ οὕτως ἐν αὐτοῖς κατατριβόμενοι φέρονται εἰς ἡθικὴν ταπεινότητα καὶ φθοράν. Μόνος λοιπὸν ὁ ἀποτελῶν μέλος τῆς πνευματικῆς ἐκείνης πολιτείας ἀπολαύει πλήρους ἐλευθερίας, ἐξ ἧς ἀντιῶν ἡθικῶς δυνάμεις συνεχῶς ἀνανεοῦται καὶ ἀνακαίνιζεται.

Μόνος δὲ εἰς αὐτὴν εἰσαρχόμενος ἄνθρωπος βλέπει οὐδέποτε ἑαυτὸν ὑπὸ τῶν ἰδίων συμπολιτῶν καταλιθόμενον ἢ καταδικαζόμενον, οὐδέποτε καταπιεζόμενον ἢ καταποντιζόμενον, ἀλλ' αἰ ἀνακουφίζόμενον καὶ ἀνυφρόμενον, οὐδέποτε μισούμενον ἢ παραγκωνιζόμενον, ἀλλ' αἰ εὐμενῶς ὑποδεχόμενον, φιλοφρόνως δεξιόμενον, καὶ ἐπαρκῶς προστατευόμενον. Οὐδέποτε ταλαιπωρούμενος ἢ δυστοχοῦντα, ἀλλ' αἰ χαίροντα καὶ εὐτυχοῦντα κατὰ τοσοῦτον, καθ' ὅσον οὗτος ὡς ἐργαζόμενος τῶν χειρῶν τοῦ πλάτου δύναται νὰ ἦ εὐτυχῆς. Ὅταν ἐν τῇ ἱερῇ τούτῳ κράτει ἐπικρατεῖ πλήρης τάξις καὶ ἁρμονία, ἐπικρατεῖ πνεῦμα ἀγάπης καὶ εἰρήνης, πνεῦμα ἐλέους καὶ φιλανθρωπίας, καὶ κυβερνᾷ πνεῦμα δυνάμεως, ἦτις διεύουσα πάντας τοὺς κατοικοῦν αὐτοῦ ἄγει αὐτοὺς εἰς ἡθικὴν τελειότητα εἰς ἁγιασμὸν καὶ μακαριότητα. Τούτων δὲ κατεργάμενος ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἡθικοῦ ὕψους τῆς βασιλείας ταύτης καὶ εἰσαρχόμενος εἰς τὸν ὀρατὸν κόσμον, εἰς τὸ θεοῦδοξο βασιλείον αὐτοῦ, ὁποῖον δὲν εὐρίσκει ἀντίθεσιν μετὰ τῆς ἀμφοτέρων τούτων! ἔκει ὑπάρχει διηγεῖται ἰλαρήτης, χαρᾶς καὶ γαλήνης, ἐνθάδε συμβαίνει συνεχῶς ἀλλοιώσεις διαπληκτισμοὶ καὶ ἔριδες. Μόλις εἰσαρχόμενος τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ βασιλείον τοῦ κόσμου, καὶ ἰδοὺ πάραυτα βλέπει ἐξαφανιζόμενος ἐκ τῶν ἐλαμμάτων αὐτοῦ ἀπάσας τὰς ζωηρὰς καὶ προστασίας εἰκόνας τῆς διαλλαχῆς καὶ συμπόσεως, τῆς ἁρμονίας καὶ ἰλαρότητος, τῆς εὐνοίας καὶ ἀγάπης· εἰκόνας διηγεῖται ἐν τῇ πνευματικῇ ἐκείνῃ βασιλείᾳ προσβλεπόμενος ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτῆς. Πάραυτα αἰσθάνεται ἑαυτὸν οὐδὲν εὐδοξοῦντα δεδεμένον, ὑπὸ τῆς δυνάμεως τῆς ἀδικίας σφοδρῶς καταπιεζόμενον, ὑπὸ παντοίων ὀρατῶν καὶ ὀρατῶν ἐχθρῶν καταπολεμούμενον, καὶ ὑπὸ ποικίλων περιπετειῶν καὶ θλίψεων ἐκείνης καταθλιβόμενον καὶ στεναῶς πολιορκούμενον. Ἐνθα καὶ ἂν στρέψῃ οὗτος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ πανταχοῦ βλέπει πάσχοντας καὶ ὀδυνομένους, πολλοὺς δ' ὀρατῶς χιρῶντας καὶ εὐφραίνόμενους. Ἐνθα καὶ ἂν τεινῇ τὸ οὖς αὐτοῦ πανταχοῦ ἀκούει ἐκφρασίαν θερμῶν παραπόνων, πανταχοῦ γαγγισμοῦ καὶ θρήνου, σπανίως δὲ θυμαθίας καὶ ἀγαλλιῶσεως. Τὶ δὲ ταῦτα μαρτυροῦσιν; οὐδὲν ἄλλο ἢ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ κόσμῳ διατελεῖ ἐν διηγεῖται ἄγων, καθ' ὅν ὑποβάλλεται πολλοῖς πειρασμοῖς καὶ κινδύνοις, πολλαῖς περιπετείαις καὶ ἀσθενείαις. Τούτων δ' οὕτως ἔχοντων τίς τῶν ἀνθρώπων δὲν ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκη ἱσχυρῶς προστασίας, ἀνακουφίσεως καὶ παρηγορίας; καὶ μὲν ὁ ἀσθενῶν, ὁ πάσχων, δέεται πρὸ πάντων τούτων, διότι οὗτος καταθλιβόμενος ὑπὸ ἀλλοτρίων, ἐφ' ὧν καταθρονοῦσιν ἐλαττοῦνται αἰσθητικὰ αὐτοῦ δυνάμεις, αἰσθάνεται ὑπὸ δυσθεμίας πληρουμένην τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἔχων εὐρίσκει συνεχῶς αἰτίσεις εἰς ἐκδηλῶσιν παραπόνων, καὶ ἐνθ' ἄλλοι χαίρουσιν ἐπὶ τούτῳ ἡ ἐκείνῳ τῷ εὐφροσύνῃ συμβεβηκότι,

ἐπὶ ταύτῃ ἡ ἐκείνῃ τῇ χαρῇ ἀγγελεῖ τῇ προκαλούσῃ φαῖδρον ἰλαρότητα ἐν τῇ συναναστροφῇ, οὗτος ἀναγκάζεται ν' ἀποχωρήσῃ ἄνω, πολλαῖς καὶ ἐν βίᾳ, τῆς ζωῆς ταύτης, πάσχων τὴν ὕψιστην, ἦτις ἔστιν ἡ ὕψιστη δ' αὐτὸν ἀπολαύσει ἐν τῇ βίᾳ. Ἄλλ' οὐχ' ἔστιν τούτου ἔχει ἐπίσης ἀνάγκη θεοθείας καὶ παρηγορίας καὶ ὁ ὑπ' ἄλλων περιπετειῶν τοῦ θίου κατατριβόμενος ἄνθρωπος. Πᾶς δὲ οὗτος δύναται νὰ εὐχῆ τοιαύτην; Ἡ φάσις ἀληθῶς ἐστὶ πλοῦσι χαρίτων καὶ θεληγῆτων, ἀλλ' ὁ τεθλιμένος ἢ ὁ πάσχων ἄνθρωπος, οὗτος τοὺς γλυκυθίμους φιλοφροσύναι, ἢ κελοδαίμονες τῶν πτηνῶν ἀσμένως ἀκούει, οὗτε τοὺς ἀφροῦς καὶ ἐυθαλαῖς ὀφθαλμοῦς ἐν φαιδρῇ ὕψι καὶ ἀνευ γογγυσμοῦ παρατηρεῖ, οὗτε τοὺς διὰ τῆς καταπιεστικῆς ὀδύσεως ἀναζωογονούμενους λειψύνας, οὗτε τοὺς μετὰ καρπῶν δεσπονημένους καὶ πρὸς τὴν γῆν ἀποκλινοῦντας κλώνους πολλῶν καρποφόρων δένδρων, οὗτε τὰς φαιγροβόλους ἀκτίνες τοῦ τὰ πάντα ζωογονοῦντος ἡλίου, οὐδ' αὐτὸ κἂν τὸ ἰσχυρὸν τῆς ἐκλήρης φῶς· εἰ καὶ θλίπων αὐτὰ αἰσθάνεται οὐδεμίαν ἀνακούφισιν, οὐδεμίαν ἐπιβίωσιν, διότι τὸ θέρος τοῦ καμάρου τῶν διασπορῶν περιπετειῶν καὶ ἡ δριμύτης τῶν πόνων κατατρίβουσι τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ῥίπτουσιν αὐτὸν εἰς θάλασσαν θλίψιν καὶ δυσθυμίαν. Πόνος δ' ὁμοῦ καὶ κίματος κατατρίβουσι τὴν καρδίαν λέγει ὁ ἦρωες τῶν ποιητῶν Ὀμηρος· "Ὅμοσ καμάρ τε καὶ ἄλγαις θυμὸν ἔδοντες" (Ὀμηρ. Ὀδύσεια, 1, 75). Ἐν τοιαύτῃ δὲ διατελεῖ ὁ ἄνθρωπος καταστάσει στρέφει ἱετικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τοὺς ἐαυτοῦ οὐκίους, ἢ καὶ πρὸς ἄλλους ἀνθρώπους, ὡς ἐκλιπερᾷ τὴν θεοφιλῆ ἀντιλήψιν καὶ ἱσχυρῶν προστασιῶν πρὸς ἀπελλογῆν αὐτοῦ ἐκ τῶν ὀχληρῶν τούτων συνείσταν καὶ ἀσπλάγγων τυράννων· καὶ αἰσθάνεται μὲν οὗτος ἐλάφρονται τινα ἐκ τοῦ καταθλιβόμενου αὐτοῦ ἀλγαινοῦ τούτου φοροῦν, ἔπειτα οἱ περὶ αὐτὸν ἐκδηλῶσιν αὐτῇ αἰσθητικὰ συμπεριεῖται, ἢ φαίνονται συμπεριεζόμενοι ἐν φιλοφροσύνῃ ἐν δειξίαι τοὺς πόνους καὶ τὰς θλίψεις αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ ἡδύως καὶ προσφιλοῦς μετ' αὐτοῦ συνδιαλέγονται. Ἄλλ' ἡ ἀναφορῇ αὐτῇ ἡ προσεχόμενη ἐκ τῆς ἐνδείξεως τοιούτων εὐγενῶν καὶ φιλανθρωπῶν αἰσθημάτων διαρκεῖ εὐλαγίας μόνον σιγῆς. Συνήθως δ' ἐκλείπει αὕτη ἡμᾶ τῇ ἀποχωρήσει ἐκ τοῦ πάσχοντος ἐκείνου, οἵτινες ἐν πολυεπέσειν ἐνδείξεσι συμπαιθεῖων κατεπαύοντων τὴν δριμύτητα τῶν πόνων καὶ δισκοῦσαν τὴν ἡμίλην τῆς λύπης τὴν περικαλύπτουσιν τὸν ζωῶν τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ἀποχωροῦντων δὲ τούτων, ἰδοὺ καὶ αὐτὸς ἐκ νέου ἀνοίγεται ἐν αὐτῇ πηγῇ δυσθυμίας, πηγῇ πόνων καὶ ἀλλοτρίων. Ὅθεν πᾶν ὀρθῶς διαμελῶδεὶ ὁ φιλοφρόνως λέγων, "Μὴ πεποιθεῖτε . . . ἐπὶ υἱοῦ ἀνθρώπων, οὗ οὐκ ἔστι σωτήριον" (Ψαλμ. 146, 2) "Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, λέγει καὶ ὁ προφήτης Ἰερεμίας, ὁς τὴν ἐλπίδα ἔχει ἐπ' ἄνθρωπον καὶ στηρίσει σάρκα θραχίονος αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν" (Ἰερεμ. 17, 5).

Ἄλλ' οὕτω τούτων ἐχόντων πόθεν ὁ ἄνθρωπος δύναται ν' ἀναμῆν ἐντελής ἰσασιν, τελείαν σωτηρίαν, διαρκῆ ἀδαιμονίαν; Ἐξ αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ Κυρίου. Ὅς περὶ τούτου ἀποφαίνεται ὁ αὐτὸς προφήτης λέγων. "Καὶ ἐδλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὅς πέποιθεν ἐπὶ τῷ Κυρίῳ καὶ ἐστὶ Κύριος ἡ ἐλπίς αὐτοῦ, καὶ ἐστὶ ὡς ἔβλον εὐθηνῶν παρ' ὕδατα, καὶ ἐπὶ ἰκμάδα βαλεῖ βίβας αὐτοῦ· καὶ οὐ φοβηθήσεται θῆρα ἔλλη καῦμα, καὶ ἐστὶ ἐν αὐτῷ σταλέχη ἀλώβη, ἐν ἐναυτῇ ἀβροχίας οὐ φοβηθήσεται, καὶ οὐ διαλεπται ποιῶν καρπὸν." (Ἰερεμ. 17, 7—9.) Καὶ ὁ θεὸς Χρυσόστομος ἐμιλῶν περὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἐν τῇ ἱερῇ πίστει εὐσταθῶς ἐμμένοντος λέγει. "Καθάπερ οὖν τὰ δένδρα ἐκ τῶν ἀνέμων προσβολῶν

πάντοθεν ήπιέζουσαι ισχυρότερα ποιούσιν, αν ή καλώς ήρριζωμένα και μετ' άκριθείας. Οβτω δη και τας φυχάς τας παπηγιάς εν τή θεμελίφ τής όρθής πίστεις, θασι αν προσάλλωσιν αιρέσεις, ου περιτρέπουσιν, αλλά και ισχυροτέρας ποιούσι." (Χρυσος. Όμιλ. 64).

Έκ πάντων δε τούτων δήλον γίνεται ότι ο άνθρωπος κομμιανόμενος υπό των κομάτων των του θλου τούτου περιπετειών, ή καταπιεζόμενος υπό του θάρους θειών συμφορών, ή περιικλυόμενος υπό φοβερών κινδύνων, ή και κατατρογόμενος υπό άσθενειών, ένα και μόνον δύναται να εβρη ήρεμον και ασφαλή λιμένα, μίαν και μόνην εν πάσι τούτοις ισχυράν προστασίαν, μίαν και μόνην καθάρην και ιλαματικήν πηγήν εκπρούσαν άφάρων και διηλεκτών νάματα λάσσεως ζωής και σωτηρίας. Καλ αυτη εστιν ο θεός, εις ον, τον μεν άνθρωπον αναθεβάσει ή ιερά ήμων θρησκεία, τον δε θεόν καταθεβάσει προς τον άνθρωπον, διακλήττουσα ούτως και ένουσα ούρανόν και γην.

(Επεται συνέχεια.)

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΤΙ ΜΕ ΜΕΛΛΕΙ;

Μιά νέα σάν αυγούλα
δροσάτη, και μικρούλα,
μου πήρε τα μυαλά,
Και τάρ' άφου στή χέρι
μ' έβαλε, μ' άλλο τίρι
χορεύει και γελά.

Έγ' όμως στή κρασάκι
ξεγάνω τή φαρμάκι
και πίνω και γελάω,
Κ' εκείνη σάν τή θέλη,
ας λέγη, — τί με μέλλει; —
πως μ' έκαμε τρελλά.

Τό διαβολά' εις φίλην,
πως μοδαμα καμπόλην
την βόχην, ειπα χθές,
Και πως θα με γηράσει,
ή ώρα μου πριν φθάσει,
σαράντα δυο φορασι!

Έγ' όμως στή κρασάκι,
ξεγάνω τή φαρμάκι,
και παίζω και γελάω,
Κ' εκείνη σάν τή θέλη,
ας λέγη, — τί με μέλλει; —
πως μ' έκαμε τρελλά.

... Πλήν πως από τή χειλην,
μου δραπετεύει, φίλοι,
άγάπης στεναγμός;
Ένθ γελάω, και τρέχη,
και την καρδιά μου δρέχη
του Βάχχου ο χυμός;!

Του κόου το κρασάκι,
πως σθώνει τή φαρμάκι,
ένόμισα ο λωλό;!
Μή, φίλοι μου, να ζήτε,
μή φίλοι μου, τής πητε
"Είμαι γιά σε τρελλάς."

N. Διδάρης.

ΕΝ ΤΗ ΚΕΝΤΡΩΙ ΑΦΡΙΚΗΙ.

(Γέλοσι.)

Πως ήδυνάμεθα να έλωμεν προς αυτούς; εις διαπραγματεύσεις... έφθύριζαν ο Τζεμέλ-Έδδιν.

— "Ημεις να συνήκολογησμεν προς φωνεις; Ποτέ! άνεκραξεν ο Άμβρόσιος. Ο Χαμόης είναι υπαύθυνος διά τή συμβόλιοντα... αυτός ειτε εξ άγνοιας; ειτε και επί σκοπύ μιάς ενέβαλεν εις τήν δύσκολον ταύτην θέσιν.

— "Εξ άγνοιας; επανέβαλεν ο Δαυδ με τήν άμφισβησίαν. Προηέξ ανηχώθησαν ήμου με τήν Μέδην; έγω τούς κατασκύπευσαν συνδιελέγετο άμφότεροι μετά πολλής ζωηρότητος.

— Με τήν Μέδην; ειπεν αίφνης ο Άμβρόσιος... "Εχεις δικαίον, Δαυδ... Έδώ υπάρχει συνομοσία. Η ενέδρα αυτη δεν είναι τυχαία. Μας έστρασαν παγίδα, άλλ' ήν τούτο συνέθη πραγματικώς, προσέθηκεν ο άνομιός του Vauclay με φωνήν τρέμουσαν εκ τής όργής, ή άδικηθήσαν τή θύματα! Ηρέπει να μοι φέρης ένταυθα τόν Χαμόην ζώντα ή νεκρόν. Ηγγίτατε, Δαυδ.

— "Αραψ, παραλαβών στρατιώτας τινάς και διατάξας να βύθωσιν εις τόν ποταμόν λέμβον, επέθη αυτης μετ' αυτών. Μας' όλιγον έφθυσαν εις τήν όχλην και διεκνήθη κατ' εθείαν προς τούς άρχηγούς τών Βάρου, οτινεις εφάνησαν μη έννοήσαντες τήν παρουσίαν αυτού ειμή άφ' ου ήτο ήδη πλησίον των.

Μετά τας πρώτας ανταλλαγείας λέξεις ήμάς τις μαύρων έλασε τή όπλα και οι άρχηγη εξέπεσαν τήν πολυμικήν κραυγήν. Η στρατιώταις ποταμήντας έφθυσαν τή όπλα και έφθυσαν άγχωρίους τινάς, μετ' ή έστρεψαν προς τήν λέμβον, καθ' ής έξοσφενδύθησαν εν τή ήμα πλειοτα εσα θέλη. Η λέμβος ανηχώθη, εν ή οι μαύροι εκπέμποντες άγρίας φωνάς έπέσσαν κατά των επί τής όχλης κειμένων κιωτιών. Αφ' ου τή πάντα ειγον διαρπαγή, έθρυσαν διά πολέκεων τή θωρέλια και έπουρόλησαν τή παρτήρημα. Τό οινόπνευμα και ο οίνος έξεχυθησαν ως χειμαρρος. Οι μαύροι έλοι διατέλλουν εν μέθη.

Μόλις άγάρως και εφάνη έφριπος ο δόν Άγγελος παρακολουθούμενος υπό έκαιοντόθος Άρθών άπλισμένον διά δοράτων. Επί του προσώπου του Ιταλού άπεικονίζετο θοβεία λύπη, Πλησιόσας εις τήν όχλην ήρώτασε δυνατή τή φωνήν τόν Άμβρόσιον.

— Ο Vauclay ζή άκούμη;
Ο Άμβρόσιος δεν ήδυνήθη ν' άπαντήση ή φωνήν του επνίγετο υπό λυγμών.

Ο δόν Άγγελος άγρίσας έκλινε τή κεφαλήν του. Είτα δε ύψόμενος επί των αναθολέων του και άποτεινόμενος προς τούς άρχηγούς των θαρδάρων, τούς ειπε με φωνήν τρέμουσαν εκ τής όργής.

— Είπατε κακούργοι, φωνείς! Τί σας έπτασεν ο άνθρωπος έκείνος; Λέθη, Άλλορών, Δεζάρλη, διαπράξετε έγκλημα στυγαρόν... Ως δοολοι έξουπρηστήσατε τή μίσην φουλιών έχθρών... ο Μέδης σας ήπάτησεν! Ο δυστυχής έκείνος, αν εφονεύσατε, ήτο φίλος σας, προστατής σας, πατήρ σας... Είπατε άνανδροι κακούργοι!... Τά πονηρά πνεύματα σας εκυρίευσαν. Δεν σας αγαπώ πλέον και σας περιφρονώ!

Οι άρχηγοι τών ήκουον κλίνοντας τήν κεφαλήν. Ο δόν Άγγελος ένόησεν ότι ουδέν ειγεν άπολέσει εκ τής έπιρροής του, και ότι θα απέτατα β,τι εζήται. Ένευσαν έπιτακτικώς.

— Απέλυτε, ειπεν έπιστρέφεται εις τας οικίας σας, αναρτήσατε τή όπλα σας εις τή δέν-

δρα των κήπων σας. Άλλως θα κείσομαι, βοήθειάν μου τή πνεύματα, τή όπια μετ' εκούσας και ή γή θα σιωπή και εκ τών χων θα έξέλθη πυρ, τή όπιοιεν θα σας καύση.

Αί παιδοριώδεις αυται άπειλά έργα άποτέλεσμα. Η άρχηγοι έτασαν τών προς τόν Ιταλόν, έξαιτούμενοι τήν κρίσιν του. Είτα δε, εις δεύτερον αυτών άσχυρότητων πάντας παρακολουθούμενοι άνδρών αυτών. Έν διαστήματι πάντες τής ώρας ή όχλην ήτο κενή.

Τότε ο δόν Άγγελος επέθη έκαιον διεκνήθη προς τήν διαχαβίαν. Ο Άρμ έξεστράθη εις δάκρυα ήμα τόν ειπεν, ετα δε διηγήθη τή συμβόλιοντα τής προτερας, παρα αυτη τήν συμπλοκήν, τήν σφαγήν και τή κώλη νόκα ήν διήθην.

— (Ο Δαυδ ήκουσε μετά προσοχής, ήρξατο αναθεματίζων τούς φωνείς του V, και ώρμήσθη ότι ήθελεν έμψησει τήν μη του εις τή στήθος του Άλη ήμα ήθελε ναντήσει. Έμψήσθη ζωηρώς τούς διακίται τούς στρατιώτας, οτινεις ήφθυσαν να φαι κήρως των μέτην προσεπάθουν οι παρτή τον καθηκούσασιν. ο Δαυδ έξηρέλισσε τερν, και τέλος διέταξε να ύψασση με τήν σημαίαν.

— (Οδόμενιά υπάρχει άμφισβησία, ειπεν Άγγελος, συγκαταίνωμενος ο Άλέξανδρος, αν υπάρχει πλέον έπος θυμα τής τάς και τής άρρασιώσας του. Ο άνιρ ειπεν ήθελε να έκπολιτισήν ήδύκλιμα κρήνη, εχχ ούτα τάφον, διότι τή πτώμα τήν εφρέθη!

— (Ο κυβερνήτης τής διαχαβίας, σφμενος προς τας διαταγές του δόν V, ώδήγησε τή πλοίον προς τόν λιμένα των άλλων έγκαταλειμμένων πλοίων, έπλησίασε μούρας γιγαντιαίου άναστήσαν, αίφνης ύπισθεν σφηρού συντριμμένα.

— (Πτε ούτος ο Μέδης κεχρηματισμένος ήρωδ χρώματος, σιματέφωτος, άπαιτεί τή Άγρίως άνακάλυψαν.

— (Ο Μέδης έξεστράθη άνοσημώδης έξεστράθη!
— Τί έκαμας, κακούργη; τή ειπεν γελοσι.

— (Ο μαύρος έτανα τήν πλατείαν με άνοιγών τή δάκρυα.

— Οι δάκρυοι ουτοι, άπρίγης έπινξαν τόν έγθρόν μου. Έβρι άνι έπιν.

— Είπατε τάρως!...

— Τί παρτάζει ότι ο Μέδης έφθυσεν εις τρώγην των ήθρίων του δάκρυα Vauclay; Ηξούρει; ου, ότι οι Βάρου θάρους από τής πρώτης στιγμής, ήκουσε τήν συμβουλήν του δόν Άγγέλου και κατέπνευσε τήν λήκην του, θπως σκαψή περι των ληπτεών μέτρων συμφώνως προς τας περιστάσεις.

— Σιώπα! Απαιτώ να μοι παραστή πτώμα, Μέδης. Θέλω να τή τέρσο έπιν εις ήν θα παρασταθής ταπεινός και μετ' εις ήν.

— Εγώ; Ουδέποτε! Τό πτώμα έπιν σεν εις τρώγην των ήθρίων του δάκρυα μετ' ήσασμεν και εκρυμάσαμεν τή δέσην μετρη εις τή δένδρα... ουτε τή δένδρα μείναν πλέον.

— Τότε και έγω σή κηρύττω και τή έγκλημά σου θα τιμωρηθί... — Άνάφωρον! ειπεν ο άρχηγός φάνως.

Και άφήρεσεν από τής ζώνης του μαγον άμορφον, τετελιγμένον ήπι πύθχου, και τή έρριψεν επί του καταστής διαχαβίας.

— Λάβε αυτό, ειπε διά τής φωνής φωνής; οι λείοντες δεν τή ήθέλησαν.

Και πηήρας προς τή όπια υπεχώρησεν. Ο Άμβρόσιος ύψασε κατ' αυτου πιστόλιον και ήτοιμάζετο να καταβιάσει τόν λύον ότι ο δόν Άγγελος τή έκράτης τήν χείρα, ειπών αυτην ότι μια άκρωσκήρτης ήθελεν επαναφέρει εις τήν όχλην έλον τή στήθος των μαύρων.

Τό δέμα του πύθχου περιετξε χείρα πρό μικρού άποκοπέσαν εις τόν παρήμερον δάκτυλον τής χειρός έλαμπε δακτύλιος... άρραίως σφραγιδιώδους περικεκλεισμένος έντός χρυσού κύκλου.

Ο θάνατος του Άλεξάνδρου Vauclay έθτα τέμα εις δια τή σχέδια περί διαρρυσίσεως τής κεντρίας Αφρικής, τή όπια συνέλαβεν ο τολμηρός πρόεδρος. Βεβαίως τήν τόνον έπιμολχον και έπικινδύονον έπιχειρήσαν δεν ήδύνατο να

ΕΝ ΤΗ ΟΙΚΙΑΙ ΤΟΥ ΛΙΣΤ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗΙ.

έξαικολούθησεν δεκαεξαετής νεανίας. Τό ν' αναλάθη τήν κληρονομίαν του Vauclay, να ύπερασθή τήν μέχη τούδε γενομένων, να ύπερασθή τήν μνήμην και τήν δόξαν του ευτόλμου άνδρος — ταυτα πάντα ήσαν δια τόν εφθρον έργον δύσκολον, σχεδόν αδύνατον. Τό ένόησε και ο Άμβρόσιος από τής πρώτης στιγμής, ήκουσε τήν συμβουλήν του δόν Άγγέλου και κατέπνευσε τήν λήκην του, θπως σκαψή περι των ληπτεών μέτρων συμφώνως προς τας περιστάσεις.

Επώλησε προς τούς Εύρωπαιούς έμπορους δια τή πλοία μετά του φορτίου των, εταρρασι τής διαχαβίας απέλυσε τή πληρώματα κρατήσας μόνον παρ' έαυτην τόν Δαυδ, τόν Τζεμέλ-Έδδιν, δωδεκα ναύτας και τρεις όπηρέτας.

Τό πτώμα του δυστυχούς Vauclay δεν άνευρέθη και ή σφαγή του Γονθοκόρου δεν έδεδικήθη. Ο θάνατος του προέξου απέδθη εις τυχαίαν όρφήν, και ο πρόεδρος τής Σαρδηνίας εθεωρήθη υπαύθυνος διά τή συμβόλιον, σπερ άνομοσή ή άπερισκέψια και άπρονοησία των όπηρετών του.

ΤΕΛΟΣ.

Ο ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΣ ΛΙΣΤ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗΙ εν έτει 1846.

Είκων, ήν σήμερον παραθέτομεν, είναι είκων γραφείσα ή μάλλον αυτοσχεδιασείσα πρώϊαν τινά εν Βιέννη κατά τή έτος 1846 εν τή οικία του πρό μικρού άποδιώσαντος διασώμου κλειδοκουβαλιστού και μουσοργου Φραγκίσκου Λιστ, θωτις ένώπιον έξέχων μουσοργών έξετέλεσε μίαν των μελωδιών αυτου. Ο γράφας αυτην ζωγράφος Ιωσήφ Κριehaber είναι ο παρά τή κλειδοκουβαλίον καθήμενος και τήν γραφίδα εν χειρί κρατών. Όπισθεν του κλειδοκουβαλίον έτανται διεδοθημένοι εις τήν άριότητα δύο εκ των διαπραγεστέρων μουσοργών των χρόνων εκείνων, ο Berlioz και ο

αυτό θπως είναι γεγραμμένον. Άλλως έυλετον έτερον τεμάχιον. Ο Λιστ προσάληθεις άπήνησεν. "Eh bien! παίζον ου αυτό." "Οτι θμως ο Λιστ ήδύνατο, οσάκις ήθελε, να μιμηθί κατ' έλου τήν έκτέλεσην του Chopin, μαρτυρεί έτερον έπιστάδιον του θλου του, εν Παρισίους και τούτο συμβάν. Έν τμη έσπεριδι επρόκειτο να παίξη ο Chopin. Πρός επαύθησιν τής έντυπώσεως εσθέθησαν δια τή φώτα και ακούς βαθθ έπεκράται. Ο Λιστ πλησιόσας προς τόν Chopin, τόν παρακάλασε να τή παραχωρήση τήν θέσιν του παρά τή κλειδοκουβαλίον, σπερ ο ευνεής μουσοργός ευχαριστως έπραξεν. Ο Λιστ έπαιξε και τόνον έπιτηγέσας έμμιμήθη τήν έκτέλεσην του Chopin, ώστε ουδεις των παρόντων ένόησε τήν μικράν άπάτην. Μόνον άφ' ου άνήρθησαν τή

Czerny, ο και διδάσκαλος του Λιστ διατελέσας. Παρ τόν Λιστ καθήται κρατών τήν θάρβιτον ο Ernst, γνωστός και ούτος εν τή κόσμη των μουσικών. Η είκων αυτη ούζεται εν Βιέννη, ενθα διεγειρεί τή ένδιαφέρον των φιλομουσών.

Τήν φήμην του ως κλειδοκουβαλιστού απέκτησεν ο Λιστ τή πρώτων εν Παρισίους, ένθα νεώτατος έπαίξε δημοσία, διά και επεκλήθη "le petit Liszt". Έν Παρισίους θμως ειχε κατ' εκείνην τήν εποχήν συναγωνιστήν τόν πολλόν Thalberg, θωτις ως προς τήν τέχνην του κρούειν τή κλειδοκουβαλίον ήτο άμίμητος. Η σύγχρονος κριτική έλασε περι των δύο τούτων μουσικών. "Ο Thalberg είναι ο πρώτος, ο Λιστ θμως ο μόνος." Εις έτι κυρίως έξείχεν ο Λιστ ήτο τή αυτοσχεδιάσει. Περι τούτου διηγούται τή έξης ανέκδοτον. "Οτε ήμεραν τινά εν τή έξοικη έπαύλει τής μουσογραφου Γεωργίας Σάνδ ο Λιστ έξετέλει μελωδίαν τινά του Chopin, θωτις έπίσης ήτο παρών, παρεστρήθη υπό τής έμφορτου αυτού τάσεως προς τή αυτοσχεδιάσει. Ο Chopin, παρατηρών ότι ο νέος μουσικός άλλο έπαίξεν παρ' έτι ήτο γεγραμμένον, διεκοψεν αυτόν, ειπών. "Οσάκις μοι κάμας τήν τιμήν να παίζης τι εκ των συνθεμάτων μου, παίζε

φώτα πάλιν, εφάνη ο Λιστ παίζων άντι του Chopin. Λέγεται ότι ο Λιστ επαυρώμενος επί τούτω και κεντούμενος υπό τής φιλοδοξίας του, ειπεν. "Ίδού και έγω ήγονόμην έφάπαξ Chopin, αλλά δύναται και ο Chopin να γείνη Λιστ;" Καί αν δεν ειπε τούτο ο Λιστ, θεθαίως θμως ήδύνατο να τή σολλογοθή.

Όπωσδήποτε ο Λιστ ήτο μέγας μουσοργός και μουσικός. Οι άκρασθέντες αυτου παίζοντες εν στενή φιλική κύκλω, όμολογούσιν ότι τή παιξιμον αυτου ειχε τι ποιητικόν, τι φανταστικόν, εισδόν βαθύτατα εις τήν καρδίαν του άκραστού. Οι ήχοι του κλειδοκουβαλίον, βίως περι τήν δύσιν του ήλιου κατά τή μουσικώδη έκείνην ώραν τής ήμέρας, καθ' ήν οι βεμβασμοι καταλαμβάνουσιν ήμεις, έμψυχον τή ότα. Δεν ήσαν ουτοι ήχοι όργάνου, άλλ' έμψυχοι θντος, σπερ άμικει προς τήν ψυχήν, ήσαν οδράναι μελωδία περιπακώμενα επί τής γής ως γοητευτικά φαντάσματα, διαχέοντα τή γήτηρον τής μουσικής. Κατά τούτο ο Γερμανός μουσικός ήτο άμίμητος.

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΑΔΕΛΦΗ.

Ο ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΝΟΒΑΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ.

ἀφ' ἐαυτοῦ. Ἐγὼ κατοικῶ ἐν Βενετία καὶ ἡ Βενετία δὲν εἶναι τόσο μακρὰν ἐνδοθέν, ὥστε ὁ μικρὸς θὰ δύναιτο νὰ σὺς ἐπισκέπτηται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν.

Ἐγὼ κάμω καὶ ὁ Τορέλλος ἀναχώρησαν. Ὁ δὲ γέρων λιθοδόχος παρατήρησεν εἰς τὴν σὺζυγὸν του δτι αἱ προτάσεις τῶν δύο ξένων μεγάλως ἐδόξαν τὸν παῖδα. Καὶ μέχρι τίνος τοῦτο ἦτο ἀληθές διὰ τὸν ἡμέτερον ἐκείνου ὁ Ἀντώνιος οὐδέποτε καταδέχεται νὰ λέγῃται λιθοδόχος. Ἡ παιδικὴ αὐτοῦ φιλοδοξία εἶχεν ἐξαφθῆ καὶ ὁ Ἀντώνιος ἠθροῦντο δτι ἦτο ἀξίος καλλιτέρας τέχνης.

Τὴν μεταβολὴν ταύτην τοῦ ἔργου τοῦ παρατήρησεν ὁ Παζζίνος.

Ἐπειδὴ οὐκ εἶναι πλέον δτι ἦτο, εἶπεν ἑσπέρῳ τινὲ πρὸς τὴν γυναῖκα του οὕτε γελᾷ πλέον οὕτε ἔδει, ὡς ἔκρατε πρότερον.

Καὶ οὕτως φαίνεται πλέον διατεθειμένος νὰ κάμῃ τὰ πρῶτα προπλάσματα, εἶπεν ἡ γυνὴ. Ἡ πάσαι τὴν θύειαν ἢ εἶναι ἀουσιζῆς. Νὰ σοὶ εἶπω δὲν εἶναι ἐφρόνιμον νὰ θέλῃ τις νὰ ἀναγκαστῇ τὴν φύσιν, καὶ νομίζω δτι ἡ φύσις ὥρισε τὸν Ἀντώνιον νὰ γείνηται ποτὲ μέγας ἀνὴρ. Ἴσως δὲν εἶναι καλὸν νὰ ἀρηθρῶμεν τὴν πρότασιν τοῦ κυρίου.

Ὁ Παζζίνος οὐδὲν ἀπάντησεν εἰς ταῦτα, ἀλλὰ τὴν ἐπιόσαν ἀναγκάζοντες ἐν τῷ λιθοδόχῳ του ἦτο θεοδοσιμὸς εἰς οὐκείας βαθεΐας. Ἀφ' ἐνός μὲν δὲν ἤθελε ν' ἀπομακρύνῃ τὸν ἔγγονόν του, ἀφ' ἑτέρου δμως διανοεῖτο δτι ἡ σὺζυγὸς του, οὐκ ἐπιθεὶ οὐσα πάντοτε, ἡδύνατο νὰ ἔχῃ δίκαιον. Τέλος ἀπεφάσισε νὰ ὀμολογήσῃ μὲ τὸν Ἀντώνιον.

— Εἰπέ μοι, Ἀντώνιε, τῷ εἶπε ἡ θύειαν νὰ μεταβῆ εἰς Βενετῖαν καὶ νὰ μάθῃ τὴν γλυπτικὴν;

— Ναι, ναι, πάππε μου, ἀνέκραξεν ὁ παῖς ἐγερσόμενος καὶ πρόχων πρὸς τὸν γέροντα. Πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ κατασκευάσω μαρμάρινα ἀγάλματα καὶ ἄλλα φέραια πράγματα, τὰ ὅποια νὰ πωλῶ καὶ νὰ φέρω εἰς ὄμας τὰ χρήματα.

— Ἐάν ποτε, τέκνον μου, ἔλθῃ ἡ ἡμέρα, δτε σὺ θὰ κάμῃς μαρμάρινα ἀγάλματα, τὰ ὅποια νὰ πωλῆς ἀντὶ χρημάτων, ἐγὼ καὶ ἡ μάμη σου πρὸ πολλοῦ θὰ ἴμεθα εἰς τὸ νεκροταφεῖον. Ἀλλὰ δὲν θέλομεν ἐπὶ πλέον νὰ γείνομεν πρόσκομμα εἰς τὸ νὰ μεταβῆς πλῆσιον τοῦ εὐγενεοῦ κυρίου, ἀν καὶ κατὰ κράτος λυποῦμαι νὰ χάσωμεν ἀπὸ τὴν οἰκονομίαν μας τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ὅποιον τοσαῦτα ἔτη κρατῶ.

— Δὲν θέλομεν νὰ ἀκράθῃμεν ἐνταῦθα, προσέθηκεν ἡ γραιά, ἀν καὶ θὰ ἴμεθα πολὺ δυστυχεῖς ἄνευ σου, καὶ οὐκ εἴχομεν παρηγορίαν τοῦ γέρρατός μας· ἀλλ' ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῇ ἔπου καὶ ἂν ἦται.

— Δὲν θέλω νὰ σὺς ἀφῶσω, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος· θέλω πάντοτε νὰ μένω μαζί σας καὶ εἰς ζῆμα ἀπλοῦς λιθοδόχος.

— Ὅχι, τέκνον μου, ἀπεκρίθη ὁ γέρων· πρέπει ν' ἀναχωρήσῃς ἀφ' οὗ ὁ Θεὸς σοὶ ὀρίξῃ ἄλλην ὁδόν. Οἱ γέροντες δὲν πρέπει νὰ ἴναι ἐγωῖσται. Θὰ εἰδοποιήσωμεν τὸν κόμητα δτι σὺ ἀφύρομεν ν' ἀναχωρήσῃς, ἐάν ὁ ἄλλος κέρως ἐμμένη εἰς τὴν γενναίαν αὐτοῦ πρότασιν.

Μὲ ταλιμημένη καρδίαν μετέβη ὁ γέρων λιθοδόχος πρὸς τὴν κόμητι Φυλιέρῳ, ὅστις ὑπεσχεθῆναι νὰ γράψῃ ἀμέσως πρὸς τὸν γλύπτην Τορέλλου. Μετ' ἐλίγας ἡμέρας ἔφθασεν ἡ ἀπάντησις πρὸς τοῦ Τορέλλου, ὅστις ἔλαγεν δτι εἶναι ἐτοιμὸς νὰ παραλάβῃ τὸν παῖδα ἐν οἰκίᾳ ποτὲ ἡμέρῃ. Ἐπρόκειτο συντομῶς εἰς τὴν ὑπερτεροῦν τοῦ κόμητος νὰ μεταβῇ εἰς Βενετῖαν καὶ ὁ κόμητις ἐπρότεινε εἰς τὸν γέροντα Παζζίνου νὰ μεταβῇ μετ' αὐτοῦ ὁ μικρὸς Ἀντώνιος εἰς τὴν

μεγάλῃν ἐκείνην πόλιν, ἥτις τότε ἦτο ἐν δλη τῇ ἀκρῇ τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς.

Ὁ Τορέλλος ἐδέχθη μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης τὸν μικρὸν Ἀντώνιον, ὅστις τῷ ὑπεσχεθῆναι νὰ ἴναι ἐπιμελής καὶ νὰ τὸν ἀνταμείψῃ διὰ τοὺς κόπους, οὓς ἤθελε καταβάλλει διὰ τὴν διδασκαλίαν του.

Καὶ προσέειπε ὁ Ἀντώνιος· ἤρτησεν ὁ κόμητις Φυλιέρους τὸν γλύπτην τρία περίπου ἔτη ἀφ' οὗ οὗτος εἶχε παραλάβει τὸν παῖδα.

— Θαυμασίως, ἀπάντησεν ὁ Τορέλλος. Ὁ παῖς εἶναι τι ἔκτακτος. Τῷ ἐπρότεινα νὰ τὸν παραλάβω συνεργάτην καὶ νὰ τῷ δώσω τὸ ὄνομά μου, ἀλλ' ἠρήθη, ἐπιθυμῶ, λέγει νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ πάππου του. Ἐννοεῖται δτι ἐγὼ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ πολεμήσω τὸ αἰσθημὸν τοῦ πατρὸς· ἴσως βραδύτερον σκεφθῇ ἄλλως, ἔτιαν λειψώμεν οἱ γέροντες.

Ἀλλ' ἦτο πεπρωμένον, ὁ διδάσκαλος ν' ἀποθάνῃ πρότερον. Ὁ Τορέλλος ἀπέθανεν δταν ὁ Ἀντώνιος ἦτο μόλις δεκαπενταετής, καὶ ὁ νεανίας θὰ ἔμενε ἄνευ προστάτου, ἀν ὁ κόμητις Φυλιέρους δὲν παρεγγύρει αὐτῷ ὀνομασίαν ἐν τῷ μεγάρῳ αὐτοῦ. Ὁ κόμητις, εὐγενὴς προστάτης, τὸν εἰσῆγγαγεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν τεχνῶν, ἔνθα ὁ Ἀντώνιος ἐτελειοποιεῖται εἰς τὴν γλυπτικὴν, διακρίνομενος πάντοτε ἐπὶ εὐφυίᾳ, ἐπιμελείᾳ καὶ ἄλλῃ μετριοφροσύνη.

Ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη ἔμεινε ὁ Ἀντώνιος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ προστάτου αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ κόμητος ἀνθρωπίνως ὁ νεανίας ἤρτησε νὰ διδῇ τὰ πρῶτα ἀγάλματα τῆς μεγάλης αὐτοῦ εὐφυΐας, καὶ κατέστη ὁ ὑπὸ τῆς ὑψηλοῦς συμπαύσης θαυμαζόμενος καλλιτέχνης, ὁ μέγας γλύπτης Ἀντώνιος Κανόβας.

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

ΕΠΙΡΑΦΗ ἐσοῦσας μεγάλῃ εἰκὸν παρὰ τοῦ διασημοῦ Γάλλου ζωγράφου Δ. Γουιλάτου, παραστῆσα τὴν θύειαν τὴν προσεφρομένην τῷ Μινωτάουρῳ παρὰ τῶν Ἀθηναίων. Ἡ παράδοσις λέγει δτι ἐν Κρήτῃ ἔζη ἐν λαθυρίῳ τέρας φρικῶδες μετ' ὄσση ἀνθρώπινον καὶ κεφαλὴν ταύρου, ὁ Μινωτάουρος, ὃ παρεδίδοτο συνήθως οἱ κατοικοὶ Κρήτης, ὁ τῆς Κρήτης βασιλεὺς νικήσας ποτὲ τοὺς Ἀθηναίους ἐπέσθλεν αὐτοῖς ἀτιμαστικὴν συνθήκην, ἥς ἕως ἡνῶν ἦτο ν' ἀποστέλλωσι κατ' ἔτος εἰς Κρήτην πρὸς τὸν πλοῖον μετὰ μέλανα ἰστίᾳ κομιζόν τὸ πολυτίμητον φορτίον· κατὰ τὸν τρίτον ζῆμος πλοῦν ἀπεφάσισεν ὁ Θησεὺς νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα του ἀπὸ τῆς ἐπαχθοῦς ταύτης ὑποχρεώσεως. Ἀπέλευσε μετὰ τῶν θυμάτων εἰς Κρήτην, καὶ τῇ βοηθείᾳ τῆς εἰδυοῦς Ἀριάδνης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Μίνωος, κατέβηκε νὰ φανεύσῃ τὸ τέρας καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τοῦ βαρναμάτου φόρου.

Τὸ πλοῖον μετ' ὅσον ἤρτησε καὶ τὰς ἐπιτὰς παρεθύσας εὐρίσκειται παρὰ τὴν σκοτεινὴν εἰσοδὸν τοῦ Λαθυρίου. Ὅποια φρικτὴ τὸχρῃ περιμένει τὰς δυστυχεῖς κέραι! Ἐπὶ τῶν θαυμάσιων τῶν πωλῶνος κείτου ἀνθρώπινος σκελετοῦ, παρὰ τὸν ὅποιον ἴσται ἱερά, ἀπαίσιον τὸ θάνατον αἰμ-

βολον. Τὸ πλοῖον εἶναι μὲν βοδοσάσκοντα, τὰ ῥόδα ταῦτα δὲν εἶναι ἀνθη χάρως καὶ ἄλλοι μόνιαι — εἶναι ἄνη στέφοντα θυμάτια ἀλλοῖ. Ἐν ἀπολείψει καταπίπτει ἡ μία τῶν παρῆται ἢ ἄλλη καλύπτει τὸ πρόσωπόν της εἰς ἀκρί κλάς τῆς στυρέφου της, ἥτις ἴσται λαπερριφουδῶσα τὸν θάνατον. Εἰς τὸ βλέμμα τῷ μάρτυρος ταύτης ἀπεικονίζεται ἡ τέρψις ἐν νεανικῶν χρόνων, ἡ ἔλπις τοῦ ἔρωτος, πάντα θέλωσι καταπέσει μετ' οὐ πολλὸν ἐν ζαφερᾶν τοῦ θανάτου νόκτου. Σιωπηλὴ καὶ ἡμῶς ἀποχωρεῖ τὸν θῖον. Αἱ ἄλλαι ἐλπίσαι πλῆρεις τρόμου πρὸς τὸ σκοτεινὸν ἄντρον, ὅποιον φωτίζει δαδὸς λάμψης ἀπαισία. Ἡ μὲν ἡ ἄνθη, οὐδὲν ἐπιμένει εἰς τὰς ἐσθας αὐτῆς μέει αἶμα ἥριον. Ἡ γυνὴ ἔλπις κατέλαθεν ἀφῆρας τὴν καρδίαν της· ἐν τῇ πρῶτῳ τὸ πλοῖον κάθηται ὁ θῖμος, ἡ σέως, καὶ ἀγγέλλει ἐπὶ τῆς σάλπιγγος τὴν ἐπί τοῦ πλοίου. Ἄλλ' ὁ ἦχος αὗτος τῆς σάλπιγγος δὲν εἶναι ἦχος ἀπαισιότητος, δὲν εἶναι ἦχος ἠέθου — εἶναι ὡς εἶδος προκλήσεως, εἶναι ἡ συνταράσσουσα τὰ στήθη τοῦ Λαθυρίου εἰς προλήγουσα τὸν φόνον τοῦ τέρατος. Ἄρα ἀπεικονίεται τὸν ζῆλον ἐλπίδα ὁ καλλιτέχνης ἐν τῇ προσωποῦ τῆς Ἀθηναίας ἡρώδους· τῆς τῆς λῖαν παρεσθας τὸ ἐστεμμένον ἀπὸ πλοῖον τοῦ φρικώδους ἀντροῦ — παρῆται τὴν ζωὴν παρὰ τὸν θάνατον, τὴν χαρὰν παρὰ τὸν ἀπαισίον, τὸ ὠραῖον παρὰ τὸ φρικτὸν ἀπαίσιον!

Ἡ παράδοσις αὐτῆς περὶ ἀνθρωπίνων ἐργῶν προσεφρομένου τοῖς ὑποχθόνιαις πρῶτον δὲν εἶναι ἐλληνικὴ, εἶναι παράδοσις παλαιότερη, ἥς ἡ ἀρχὴ ἀπόλλυται ἐν τῇ παλαιῇ τῶν αἰώνων. Ἀπὸ τῆς χαριέσεως εἰκόνης παρεῖχε ἡμῖν ἡ ἱστορία τοῦ φρικώδους ὑφῆσθαι ζοφερὰ ἢ μορφῆ ἀπαισιότητος, λειμῶν πάσης ἀνθρωπίνης ἐνεργείας καὶ ἡμῶς. Εἰς τὰ παράλια τῆς μεσογείου θέλωμεν εἶναι ἀκμαζούσας, ἐν αἷς προεξέρχονται ἡ Τυρῆς καὶ ἡ Σιδῶν, ἐπέπομεν κίτην, ἐμπρῶτον ὁ ἠρώδους ζωηροῦς καὶ εὐδαίμονας, ἐπέπομεν πεπολιτισμένον καὶ πλοῖσιον. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ ἀπαστρέπτοντος ναοῦ ἴσται τὸ ἐπὶ τῆς ἀπαισίας θεότητος, ἥτις, κεφαλὴν τῆς ἔχουσα, τείνει τὰς χεῖρας τῆς ζητοῦσας θῖμα καὶ ἐν ἠριμέναις ἡμέραις πομπῇ διαβύπει πρὸς τὸ ἀγάλμα τοῦτο, τὸ φρικώδες ἄντρον ἀγρίας λάμψεως, καὶ ἱεραὶς ὀδηγοῦσας τὸν πρὸς αὐτό. Τὰ θυμάτια ταῦτα εἶναι ἐπὶ παιδία, εἶναι παρῆται τρυφεραῖ, δς τὸ δέχεται εἰς τὸ σκοτεινὸν αὐτῷ στήμα· ἀκούεται κραυγὴ ἀπαισιότητος καὶ φόβου, ἀκούονται πένθιμοι στεναγμοί, διὰ τὸ ὅτι ἦχος σάλπιγγος καὶ ἄλλων μουσικῶν ἡρῶν πάντα κρότον ἐπισπάζει. Μόνον ἐν τῇ τῆς παρευρισκομένης μητρός, ἥτις ἔλπει τῶν τέκνων της θυσιαζόμενον, ἐγείρεται ἄγρια ἀνθρώπινον αἰσθημα καὶ προπαρσακευεῖται κατὰ τὸ τέρας πάλιν.

Ἐπὶ πολλὸν ζῆμος διήρκεσε μέχρις ὅτι ἐπὶ βληθῆ ἢ ἰσχύς τοῦ φρικώδους τέρατος. Πρὸ τῆς ἠρώδους αὐτοῦ ἀνίγει εἰς τοὺς Ἑλληνας ἀπὸ εἰς τὸ ἐλεγκτὸν ἔθνος, τὸ ἐκπολίτιστον τὸ πλοῖον τῆς μεσογείου, τὸ διὰ τῶν τεχνῶν καὶ ἐργῶν ἀλλοῖσεν τὴν φύσιν τοῦ κόσμου ἀνθρώπινον θυσία καταγράφοντα, τὸ ἐπὶ ἔθνος ἐκλείπει ὁ θῖμος, ὁ ἀντιπρῶτος Ἑλλησπονησίου, καταβάλλει τὸ ἀποδύον τῶν Μινωτάουρον, τὴν ἀγρίαν τῶν ἀνθρώπων θεότητα. Ὁδὲν ἔβησε ἦτο ἐν ἀρχῇ ἀπληροφάνειαν οὐτῶν θαυράτων ἐθῖμων, οἱς χιλιάδες ἀνθρώπων θυσιαζήσαν. Ὅπου καὶ ἂν στρέφωμεν τὸ

ματὰ ἡμῶν ἐπέπομεν ἐν ἀρχῇ συμβαίνοντα τοιαῦτα ἀπαισία. Ὁ Θησεὺς εἶναι ἡ ἐνοσπρωσία τοῦ σωτήρος τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ δτι σήμερον ὁ πολιτισμὸς κατ' ὀρθῶς ἀφαιλεῖται εἰς τὸν Ἀθηναίων ἐκείνον ἥρωα, ὅστις εἶναι ἡ προσωποποιήσις τοῦ Ἑλλησπονησίου. Τὸ κατέβρωμα εἶναι μέγα, ἀνάστιον τοῦ περιούσιου λαοῦ.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς δημοκρατίας ἐν Ῥώμῃ προσεφρόνον ἀνθρώπιναι θυσίαι· θραδύτερον ἀπηγορεύθησαν αὐταὶ παρὰ τῆς γερουσίας· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων ἐπὶ τοῦ Καίσαρος ἐπεκράτησαν ἐνώστε. Ὁ Αὐγουστὸς ἐφῆσεν 800 γερουσιαστὰς εἰς τὸν θῖμόν τοῦ Διὸς Καίσαρος καὶ ὁ Σίξτος Κομπότιος διέταξε νὰ ρίψωσιν ἀνθρώπους εἰς τὴν θάλασσαν, θυσίαν τῇ Ποσειδῶνι. Κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ὤρτηγεν ἐν Γαλλίᾳ τὸ ἔθος νὰ πληθῶσιν ἀγάλματα θεότητων κατασκευαζόμενα ἐκ λεπτῶν καλῶν δι' ἀνθρώπων καὶ νὰ ἀνάπτωσι τὰ ἀγάλματα ταῦτα. Τὰ δυστυχῆ θυμάτια, ἀδυνατούσθη νὰ διαρρηθῶσι καὶ ὀσμή των, ἐκείνους οὐκ ἔνωσιν τοῦ πλῆθους. Καὶ οἱ ἀρχαῖοι Γερμανοὶ εὐδοκίαν ἐν ἐπιθήσεως τελευταῖας τοῖς θεοῖς των συγγενεῖς, ἀιμμιλῶτους καὶ δοῦλους. Παρὰ τοῖς εὐλαβικοῖς λαοῖς ἀπαντῶμεν τὸ θάρβαρον τοῦτο ἔθωμον καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἀκρότητος Χριστιανισμοῦ. Ὅσακις ἐμάστιζε τὴν χεῖρα προσπεσόντων οἱ ἀνθρώποι νὰ ἐκλεῖσθωσι τὴν παρωργισμένην θεότητα θυσιαζόντες αὐτῇ παρῆται, ἦν ἔθωμον ζωσαν.

Εἰς τοιαῦτα κικουρήματα ὡς τὴν ἀνθρωπότητα κακῶς ἐνοσπρωμένη οὐκ εἶναι ἡθεῖα. Πλὴν τὸ σέβας τοῦτο δὲν ἀπέτελει τὴν μόνην αἰτίαν τῶν ἀνθρωπίνων θυμάτων. Καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς παρεκίνησε τοὺς λαοὺς εἰς τὰς αἱματηρὰς θυσίας. Ἐν ταῖς Ἰνδοῖς, ἔνθα πρὸ μικροῦ ἔτι ἐκιστοῦσθαι ἀνθρώπων ὑπὸ φανατικῷ κεντούμενοι ἐνθουσιασμοῦ ἄρρηκτοντο ὑπὸ τοῦς τροχῶς τοῦ θειοῦ ἄριστου, ζητοῦσιν τὸν θάνατον ὡς σωτηρίαν, ἐν τῇ χόρῃ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ καὶ σήμερον εἶτι πολλοὶ ἄφρονες ἀνιόντων ἐκείνου· ἐπὶ τῆς τὸ πῦμα καταναλισκόμενης πυρῆς. Ἀκόμη ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἀγγλων λέγεται δτι 80 χιλιάδες γυναῖκες ἐθυσιαζόντων ὀσμή κατ' ἔτος. Οἱ ἴδιοι αὐτῶν υἱοὶ ἔθοντο πῦρ εἰς τὴν πυράν, καὶ αἱ γυναῖκες ἐναγκαλιζόμενοι τὸ νεκρὸν ὄσμη τῶν συζύγων προσεφρόνοντο εἰς θυσίαν, ὅπως μετ' αὐτῶν γενοῦσιν τῶν οὐρανίων ἡρώων.

Πρὸς ἐξυπρητήριον ἀποθανόντος Ἴγχα (ἀρχηγῶ) ἐν τῷ ἄλλῳ κόσμῳ ἐθυσιαζόντο ἐν Περουβίᾳ χιλιάδες συζύγων καὶ ὑπερητιῶν τοῦ ἡγεμόνος — καὶ αἱ γυναῖκες ἐκείναι προθύμως ἐθύνοντο εἰς τὸν θάνατον, διὰ τὴν ἄφρονιαν ἔθεωρετο ὡς ἔγκλημα μέγιστον. Ἐν Μεξικῷ ὑπάρχουσι ὑψηλὰ τεῖχη κατασκευαζόμενα ἐξ ἀνθρώπων κρηνῶν· εἶναι ταῦτα τὰ κρηνία τῶν εἰς τοὺς θεοὺς θυσιασθέντων ἀνθρώπων.

Τὸ περίεργον εἶναι δτι τὸ ἔθωμον τοῦ νὰ καίγηται ἡ σὺζυγὸς μετὰ τοῦ ἀποθανόντος ἀνδρός της ἐπεκράτει καὶ ἐν Ἐσθραπῇ, παρὰ τοῖς Βένδοις π. χ. β. ὅπου, ὡς ἀναφέρει ἀρχαῖον ἔγγραφον τοῦ ἔτους 1249, ἀπηγορεύθη τοῦτο αὐστηρητικῶς. Παρ' ἀγρίας τῆς φυλακῆς τὸ τέκνον συνεβάπτετο μετὰ τῆς ἀποθανούσης μητρός, καὶ τοῦτο διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον· ὅτι μήτηρ καὶ τέκνον εἶον ἀδισπαστως ἡνωμένοι. Ὅσακις δὲ ἀπέθανεσαν ὀρχήδης φυλῆς τινος, ἐφρονούσθη πάντες οἱ πρωτεύοντες τῆς φυλῆς, ὅπως αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐνισχύσωσι τὴν ψυχὴν τοῦ ἀρχηγῶ· δόκιμος ἀπέθνηκε παιδίον, φρονούσθη ὁ πρῶτος τυχὼν ἄθροπος, ἔνα προστατεῖται αὐτὸ εἰς τὸν

ἄλλον κόσμον. Τινὲς τῶν ἡγεμόνων τῆς Ἀφρικῆς καὶ σήμερον εἶτι ἐπιβάλλουσιν εἰς τοὺς ἀδελφούς των, τὰς γυναῖκάς των, τοὺς ὑπερήτας, τοὺς μουσικοὺς καὶ στρατιώτας νὰ τοὺς ἀκολούθησωσιν εἰς τὸν θάνατον — ὅπως τοὺς ὑπερητιῶν ἐν τῇ ἄλλῃ ζωῇ! Αὕτη ἡ ἐσφαλμένη ἰδέα τῆς ἄλλης ζωῆς παρεκίνησε φυλάς τινὰς τῆς κεντρῆς Ἀφρικῆς νὰ ἐπινοήσωσιν εἶδος ταχυδρομίου τῶν ψυχῶν· θυσιαζόνται ἐγὼ, ἀνθρώποι, αἵτινες· ἔχουσι ἐντολήν νὰ πληρωσῶσιν οὐκ τὸν ἀποθανόντα ἡγεμόνα περὶ τῶν ἐν τῇ κόσμῳ τούτῃ συμβαινόντων. Ποῦ ἔγει τὸν ἄνθρωπον ἡ καρδιὴ ἀμάρτια!

Ἐάν ἤθελον νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν σειρὰν ταύτην τῶν λαῶν, παρ' οἱς ἐπεκράτησαν τὰ ἀνθρώπιναι θυμάτια, θὰ ἠναγκάζομεθα νὰ παροτηνωμεν ἐπὶ πολλὸν τὸν λόγον. Τὸ εὐχάριστον καὶ παρηγορητικὸν εἶναι δτι πολλοὶ λαοὶ ἐνοσπρωσιν τὸ ἔθωμον τῶν ἀνθρωπίνων θυσίων ἀντικατέστησαν ταῦτα διὰ προσφορῶν ζωῶν καὶ καρπῶν. Ἐν Ἰαπωνίᾳ θυσιαζόνται κοῦκλαι, ἐν Κίτῃ μορφαὶ ἀνθρώπιναι ἐκ χάρτου. Καὶ τὰ ἀγριότερα τῶν ἐθνῶν ἐνάντην σήμερον τὸ ἔθωμον τῶν ἀνθρωπίνων θυσίων, ὃ δὲ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς διακινδυνεύει καὶ εἰς τὰς ἀπαισιότητας χάρως θέλει, ὡς ἐπέκρινε, καταστρέφῃ συντόμως καὶ τὸ τελευταῖον ἔθωμον θαυράτων χρόνων, αἵτινες παρῆται πλέον διὰ πάντας.

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἰστορικὸν διήγημα

ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥ.

(Συνεχεῖα.)

Κεφάλαιον ΣΓ.

ΤΟ ΟΙΝΟΓΡΑΕΙΟΝ ΤΟΥ ΜΑΣΤΡΟ-ΜΑΝΩΛΗ.

ΕΠΙ τῆς ἐκτεταμένῃς πλατείας τοῦ Ἀδριανουπόλεως καὶ πλῆσιον τοῦ μεγαλοπρεπῆ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας εὐρίσκειτο μικρὸν μὲν ἀλλὰ γνηστῶτατον οἰνοπωλεῖον, προσφιλέως εἰς πάντας τοὺς κατοικοὺς τῆς πρωτεύουσας, ἰδίως θμως εἰς τοὺς κατοίκους τῆς πολυανθρώπου ἐκείνης συνοικίας. Τὸ οἰνοπωλεῖον τοῦτο ἦτο γενικὸν ἐνεκτικῆριον, οὐχὶ διότι ὁ ἐν αὐτῷ πωλοῦμενος οἶνος ἦτο καλλίτερος ἢ εὐθύνωτερος, ἀλλὰ διότι τὸ οἰνοπωλεῖον εἶχε δύο μεγάλα προσόντα, τὰ ὅποια ἐκλόνουσι τὸν λαὸν καὶ μάλιστα λαὸν πολυπρᾶγμα περιέργου καὶ φλόαρον. Τὸ οἰνοπωλεῖον ἦτο ὁ τύπος, ἐν ᾧ κατὰ πρῶτον διεθίδοντο αἱ ἐλπίσαι τῆς ἡμέρας καὶ οἰνοπώλης, ὁ γέρων Μανώλης, ἔχαιρε τὴν φήμην ἀνδρὸς πολυεπίρου, οὗ τινος ὁ λόγος, πρὸ πάντων ὡς πρὸς τὰ πολιτικὰ πράγματα, ἔθεωρετο παρὰ τὰ κατωτέρων τάξεων ὡς χρησμός. Τὸ οἰνοπωλεῖον ἐκαλεῖτο κοινῶς τὸ οἰνοπωλεῖον τοῦ μαστρο-Μανώλη.

Ὁ γέρων Μανώλης οὐ μόνον ἐνεργὸν μέρος εἶχε λάβεαι εἰς τὰς στάσεις, αἵτινες ἐξεργάτησαν κατὰ τὰ τελευταῖα εἰκόσιν ἔτη ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ θουσανίου κράτους, ἀλλ' ἦτο ὁ ἀνὴρ, ὅστις, ὡς διηγοῦντο οἱ καλῶς τὸν θῖον του γνωρίζοντες, εἰς ἐκ τῶν πρῶτων εἶχε συντελέσει εἰς τὴν αἱματηρὰν τιμωρίαν τοῦ τυραννοῦ Ἀθρονηκοῦ τοῦ Κομητιοῦ. Ἐν τῷ οἰνοπω-

λεῖον τούτῳ διῆγε τὸ πλείστον τοῦ θῖου τοῦ ὁ δημοφιλῆς γελωτοποιὸς Ζιντζιζίγης, ὅστις εἶχε καθ' ἐκάστην τὴν θέσιν του παρὰ τὴν φιλόξενον τράπεζαν τοῦ μαστρο-Μανώλη. Καὶ ὁ μὲν γελωτοποιὸς εἶχεν ἀποθιώσει πρὸ πολλοῦ, ἀλλ' ἡ φήμη τοῦ οἰνοπωλεῖου διετρεφετο εἰτι καὶ ἡ γνώμη τοῦ γέροντος οἰνοπώλου ἦτο πάντοτε σεβαστὴ παρὰ τῷ λαῷ. Ὅσακις συνέβαινε ἔρις ἢ διαφορά τις ἐν τῇ συνοικίᾳ, ἦτο ὁ Μανώλης ὁ δικαστὴς ἢ μάλλον εἶπειν τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, ὁ Ἄριστος Πάγος.

Ὅσοι ἦσαν οἱ λόγοι, οἱ ὅς τὸ οἰνοπωλεῖον αὐτοῦ ἀπὸ τῶν πρῶτων τῆς ἡμέρας ὠρᾶν μέχρι βαθείας νυκτὸς ἦτο πλῆρες ἀνθρώπων ἰδρῶν καὶ πολυπραγμόνων, καὶ οἱ οὓς ὑπεβλήπτο τὸ μέρος τοῦτο παρὰ τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας, οἵτινες ἐθεώρουσαν τὸ οἰνοπωλεῖον τοῦ μαστρο-Μανώλη ὡς ἐπιφρόνον ἐστὶαν παραχῶν καὶ ἀτάσασιν. Ἀμα ἐν τῷ οἰνοπωλεῖον τούτῳ ἐξεργάτο ἡ γνώμη δτι τὸ θεῖον ἢ τὸ θεῖον ὕψηλόν πρόσωπον δὲν ἀντεπεριμένο εἰς τοὺς πῶθους καὶ εἰς τὰ φρονήματα τοῦ λαοῦ, ἀμέσως ἐκείδοντο κατ' αὐτοῦ καὶ ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις καὶ οὐχὶ σπανίως ἐξεδηλοῦτο ἡ κατὰ αὐτοῦ ἀγανακτικὴ τοῦ θύλου διὰ ἀπεφθῶν διαδηλώσεων καὶ παραχῶν.

πάρτη· ἡ δὲ διοίκησις τοῦ κράτους ἦτο ἀνατεθειμένη εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν Ἐδουάρδου καὶ εἰς τὸν ὄψιν αὐτῆς προσθέντα ἰκανώτατον πολιτικὸν Κωνσταντῖνον Μεσοποταμίτην. Καθ' ἑκάστην διεδίδοντο μεταξὺ τῶν θάμων τῶν μικροῦ οἰνοπολείου διάφοροι περὶ τοῦ πολέμου φήμαι· καὶ κρῆ μὲν ἐλέγετο ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ τιμωρίας ἦδη τὸν ἀπίστον ἠγάκον του ἐπανήρξασθαι θριαμβευτικῶς εἰς τὴν πρωτεύουσάν· ποτὶ δὲ πάλιν εἰς ὁ Καμιτζῆς εἶχε νικήσει κατὰ κράτος τὸν αὐτοκρατορικὸν στρατόν. Ἄλλοι τέλος δι' ὀχρυσίζοντο εἰς κατ' ἄσας εἶχαν πληροφορίας ὅτι θρόνος μετ' οὐ πολλὸν ἄλλον θὰ ἐλάμβανεν ἡγεμονία. Ὅλα ταῦτα θύμωσαν φήμαι ἀδέσποτοι καὶ οὐδαίς ἐγένεσαν ποία ἀκριβῆς ἦτο ἡ θέσις τῶν πραγμάτων. Ὁσάκις δὲ ὁ μάστορ-Μανώλης ἠρώτατο περὶ τούτων, ἐμεῖς αὖτε πονηρῶς καὶ ἀπίστως.

— Ἐχετε ὑπομονὴν καὶ θὰ ἰδῆτε. Ὁ μάστορ-Μανώλης ἦτο ὡς ἄνθρωπος, ὅστις γινώσκει μυστικόν τι, περὶ τὰ μάλιστα ἐπιθυμεῖ νὰ διηγηθῆ ἄλλα πάλιν δὲν ταλμᾷ καὶ συστῆλ- λεται.

Ἦτο περὶ τὴν ἐσπέραν. Ὁ κάβων κατ' ἄσας τὴν ἡμέραν ὑπῆρξεν ὑπερβολικῶς. Ἐν τῇ μικρῇ οἰνοπολείᾳ συνήθοντο ἄνθρωποι πολλοὶ, οἵτινες πάντες διαφέλλοντο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ μάθωσι τὰς τελευταίας εἰδήσεις· καθὼς λόγος εἶχε διαδοθῆ ὅτι ἀπεσταλμένος τοῦ αὐτοκράτορος μετέβη καταπιπνύων εἰς τὸ ἐν Βλαχερνῶν, ἀνάκτορον, ἐνθα ἐφερα σπουδαίαν ἐκ τοῦ στρατοπέ- δου εἰδήσιν.

— Ὅτι ἦλθεν ἀπεσταλμένος ἐκ Θράκης, περὶ τούτου εἶμαι θεοβαδίστατος, παρετήρησεν εἰς τῶν παραστώων, κούρεος τὸ ἐπάγγελμα, ἀνὴρ περι- εργος εἰς ἄσας, ὅστις κατ' ἄσας τὴν ἡμέραν ἔτρεχε νὰ μάθῃ εἰδήσεις.

— Καὶ τί με τοῦτο; εἶπεν ἕτερος. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ σχεδὸν κατ' ἑκάστην ἀποστέλλει ἀγγελιαφόρον εἰς τὴν πρωτεύουσάν· Ὅδὲν θέλω τὸ σπουδαῖον.

— Πρὸς τί θύμω, ἀνέκραξεν ὁ κούρεος θεω- ρῶν ἐκείνον προσεδημένον ἐκ τῆς παρατηρή- σεως αὐτῆς, διὰ τὴν ἑμῶν ἐδέχθη ἡ βασίλισσα τὸν ἀπεσταλμένον εἰς τὰ ἰδιαίτερα τῆς θυμῶν κατ' ἄσας ὅσον προσηνῆς; Πρὸς τί ἐκάλεσεν ἀμέσως τὸν Μεσοποταμίτην, ὅστις ἀσπυρῶν ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ ἀνάκτορον καὶ μετ' ἐλίγον ἐξήλθε πάλιν αὐτὸν ὄχρως καὶ ταταραμένους;

— Τί συμβαίνει, δὲν δυναμῶς ἡμεῖς νὰ γνω- ρίσωμεν, παρετήρησεν ἕτερος πολίτης· ἦκουσα θύμω, ὅτι αἶνον ἀπαρκεῖται εἰς τὴν πρωτεύου- σαν ὁ βασιλεὺς. Ἡ ἐπάνοδος τοῦ σημαίνει ὅτι ὁ Καμιτζῆς ἐνίκησεν.

— Ἡ ὅτι ἐνίκησεν, διέκρινεν ἕτερος. Μήπως οἱ ἡγεμόνες ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰ κράτη των μόνον νικήται; Ἀδὲ ἡ κατασκευασμένη ἐπάνοδος δὲν δύναται ἄρα γε νὰ ἔχῃ καὶ ἄλλην αἰτίαν;

— Τί λέγετε οὐ εἰς ταῦτα, μάστορ-Μανώλης; ἠρώτησεν ὁ κούρεος τὸν σιωπηλῶς καθήμενον οἰνοπώλην, ὅστις ὡς μέγας Ζεὺς ἤκροτο ἀπὸ τοῦ βήλου τοῦ θρόνου.

— Ἐχετε ὑπομονὴν καὶ θὰ ἰδῆτε! ἀπήντη- σεν ὁ υπερήφανος Ζεὺς.

— Τί θὰ ἴδωμεν; εἶπεν ἀνομομόνος ὁ πο- λοπαράμω κούρεος. Αἱ ἡμέραι παρέρχονται καὶ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου οὐδεμία ἀκούεται εἰδήσις.

— Δὲν εἶναι τοῦτο φροντίς σας, ἀπεκρίθη φορηῶς ὁ γέρον Μανώλης, ὡς ἂν ἤθελε νὰ εἴπῃ· Τί γνωρίζετε ὑμεῖς περὶ τοιούτων πραγμάτων; Ἐγὼ, ὡν εἰς θέσιν νὰ τὰ γνωρίζω, οὐδὲ λέγω ὅτι συνόμως θὰ μάθετε σπουδαῖα πράγματα, ἂν ἔχετε ἀλίγην ὑπομονὴν.

— Τὸ θέσθαιον εἶναι, παρετήρησεν εἰς τῶν παρόντων, ὅτι ἡ συμβουλή, ἣν ὁ Μεσοποταμίτης ἔδωκεν εἰς τὸν βασιλέα ν' ἀπέλθῃ εἰς τὸ στρα- τοπέδον, δὲν ἦτο συμβουλή καλῆ.

— Πῶς δύνασαι οὐ νὰ κρίνης περὶ τούτου; εἶπεν ὁ μάστορ Μανώλης ἐπιβουλεύων καὶ πλε- αράζων πρὸς τὸν λαλήσαντα. Ἄγνοσις εἶναι ὅσον τοῦ Μεσοποταμίτου τὰ πράγματα μας θὰ ἦσαν πολὺ χειρότερα μὲ τὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἀπερι- σκεψίαν τοῦ βασιλέως;

— Ἄμα γίνεται λόγος περὶ Μεσοποταμίτου ὁ μάστορ-Μανώλης γίνεται ἄλλος ἄνθρωπος, παρετήρησεν ὁ κούρεος εὐφρονικῶς. Μὴ τοῦ ἐγ- γρηστέου τὸν Μεσοποταμίτην του, ὅστις ἦλθεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὸ οἰνοπολεῖόν του καὶ ἔπιε μετ' αὐτοῦ ποτῆριον οἴνου.

— Ναί, ἀπεκρίθη ζωηρῶς ὁ γέρον Μανώ- λης· ναί, φίλος μου εἶναι. Δὲν τὸ ἀρνούμαι, ἀγαπῶ καὶ ἀσβῶμαι τὸν Μεσοποταμίτην, διότι εἶναι ὁ μόνος, ἰκανὸς ἀνὴρ ἐξ ὅλων τῶν ὀπαδῶν τοῦ βασιλέως, εἶναι τὸ μόνον στήριγμα τοῦ θρό- νου. Ἔμεις δὲν γνωρίζετε τὴν ἰστορίαν του· διὰ τοῦτο καὶ ὀμνῶτε οὕτως. Ἄμα τῇ ἀναρχίᾳ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ αὐτοκράτορος μας, τὸ κράτος εἶχε περιπέσει εἰς χεῖρας τυχοδιωκτικῶν, τοκο- γλύφων καὶ ἄλλων τοιούτων ἀνθρώπων, οἵτινες μόνον μελῆμα εἶχον νὰ πληρώσῃ τὰ θυλάκιά του. Ἐνθουμάσθε θεθαῖος τὴν ἐποχὴν, κατ' ἣν Σαῦθα καὶ Σύροι καὶ ἄλλοι θάρσαροι εἶχον κα- ταλάβει τὰς πρώτας θέσεις. Τίς ἦτο αἰτία τού- του; Ὁ αὐτοκράτωρ· αὐτὸς καὶ μόνος, διότι αὐτὸς ἐνεπιστάτεος εἰς τοιούτους ἀνθρώπους τὰ δημόσια χρήματα καὶ τοὺς ἐπροσάτεως. Ται- αὐτὴ δὲ κατάστασις θὰ μᾶς ἐφερα ταχέως εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρηνηοῦ, ἂν ἡ βασίλισσα, ἐνο- οῦσα τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, δὲν ἐζήτει τὴν συνδρομὴν τοῦ Μεσοποταμίτου. Οὗτος ἐκαθάρσεν τὸ κράτος ἀπὸ τῶν ἐδελθόντων ἐκείνων, καὶ ἀνέ- λαβε μετ' ἑαυτοῦ τὴν διοίκησιν. Τὸ ἐπα- ναλαβόντων, φίλοι μου· ἂν δὲν εἴχομεν τὸν Με- σοποταμίτην, θὰ ἦμεθα χαμένοι! Ἀὐτὰ οὐδὲ λέγει ὁ μάστορ-Μανώλης.

— Ὅδαίς, νομίζω, εἶπεν ὁ φλύαρος κού- ρεος, ὅστις ἐκ τῆς μακρῆς σιωπῆς του ἐστενο- χωρεῖτο καὶ ἐζήλευε τὴν ἐπιρροήν, ἣν ὁ γέρον οἰνοπώλης ἐξήσκει ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν θα- μῶν του καὶ τῶν κατοίκων ἐν γένει τῆς συ- νοικίας· οὐδαίς, νομίζω, ὄ ἀρνήθη τῇ Μεσο- ποταμίτῃ τὴν ἕκτακτον αὐτοῦ ἰκανότητά, ἣτις εἰς πολλὰς ἦδη περιστάσεσι οὐσιωδῶς ἐξυπηρέ- τησε τὸν βασιλέα καὶ τὸν τόπον· ἀλλ' ὄψ' ἐτέ- ρου ἀρκούντως γνωρίζομεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐντείνῃ τις ὑπὲρ τὸ δέον τὸ τῶον, διότι ἐκλύει ἠραδεται, καὶ ὁ Μεσοποταμίτης δὲν πράττει, κατ' ἐμὴν γνώμην, φρονίμως ἀπομακρόνουν ἀπὸ τοῦ θρόνου τοὺς πλησιαστέους τοῦ βασιλέως συγγενεῖς. Ἐξέσφατε, ὅτι ὑποθέλει τὸν Ἰω- ἀννην Καμιτζῆν, τὸν ἀδελφόν τῆς βασίλισσης, καὶ εἰς τὸ Ἀνδρόνικος Κωνσταντῆνος, ὁ γαμ- θρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ αὐτοκράτορος, εἶπε ἠγῶς πρὸς τὴν πωληρὰν του, ὅτι ὀφείλει ν' ἀπομα- κρόνῃ τῆς Αἰθίης τὸν ἰσθλὸν ὄψιν, τὸν Μεσο- ποταμίτην, ἄλλως θὰ εὖρη αὐτὸς μέσον νὰ τὸν καταστήσῃ ἀδελφόν. Ἐξέσφατε ἐπίσης, ὅτι ὁ μέγας ναύαρχος Μιχαὴλ Στροφῶν δὲν ἐνεοῖ τοῦ λοιποῦ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Μεσοποταμίτου;

— Καὶ τίς, ἀνεφώνησεν ὁ οἰνοπώλης, τίς εἶναι ὁ ἐξαγῶν τὸν μέγαν τοῦτον ναύαρχον ἀπὸ τῆς κόπρου; Τίς ἄλλος ἢ ὁ Μεσοποταμίτης;

— Ἀδὲ δὲν εἶναι καὶ αἰτία, ἀπήντησεν ὁ κούρεος, ν' ἀναμνησθῆται εἰς τὴν δικαιδοσίαν του. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στόλου μόνος εἰς τὸν αὐ- τοκράτορα ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον τῶν πρά- ξεων του.

— Ἄφες ταῦτα, εἶπεν ὁ μάστορ-Μανώ- λης ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι ὁ φιλοχρήματος καὶ ἀπληρῶς Μιχαὴλ Στροφῶν εἶναι ὄψιν κατὰ τοῦ Μεσοποταμίτου διὰ τὸν πόσον νὰ κλέπτῃ ἀρκετὰ. Ὅ,τι θύμω ἀφορᾷ τοὺς ἰσθ- λους, τὸν Κωνσταντῆνον καὶ τὸν Καμιτζῆν· οἱ τοὶ θὰ ἐπράττων φρονιμώτερον νὰ μὴ ἐξ- ἤρουν, διότι μὲ τὸν Μεσοποταμίτην ἂν ἐ- κανταὶ νὰ μετρηθῶσι, καὶ ὁ Μεσοποταμίτης μὲν ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ἀλλ' εἶναι ἐπὶ τῆς ἀνθρώπος καὶ δύνανται ν' ἀπολέσῃ τὴν ὄψιν του, καὶ τότε ἀγνοῦ καὶ ἐγὼ, ποῖον οὐδὲ ἐβ- ἔρωσι καταφύγιον. Ἐνθουμάσθε πῶς ὁ Με- σοποταμίτης μετεχειρίσθη τοὺς ἐναντίους του· τινες δὲν ἠθέλησαν νὰ συνεισθῶσιν. Τότε ἐ- στείλει εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπως ἐκεῖ σκεψῶσιν ἐνοήσοι πῶσον ἐπικινδύνουν εἶναι νὰ παύσῃ μὲ τὸ πῦρ.

Εἰπὼν ταῦτα ὁ μάστορ-Μανώλης ἐπὶ βλέμματα περὶ ἐαυτὸν προκλητικὰ καὶ εἰς αὐταρκείας· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἀκρατοὶ του ἐ- δέχοντο ἐκείνους τὴν γνώμην του ὡς ἐπὶ πάντες ἐσιώπησαν, καὶ αὐτὸς ὁ φλύαρος ρεῦς, ὅστις ἠγάσθη μόνον νὰ μεταδῶσθαι ὁ- σῶς.

Ἀίφνης εἰσῆλθεν εἰς τὸ οἰνοπολεῖον ὁ- σῶς ἐπιρριπτόν ἀνθρώπου περὶ ἐαυτὸν ἑλέμ- ῳ.

— Δὲν εἶν' ἐνταῦθα ὁ μάστορ-Μανώ- λης ἠρώτησεν ὁ εἰσελθὼν.

— Ἰδὼ εἶμαι, Θεόδωρε· τί θέλεις ἐ- τρεῖν ὁ γέρον.

Ὁ Θεόδωρος αὐτὸς ἦτον ἄνθρωπος, ἰσοῖου τὸ μόνον ἔργον συνίστατο εἰς τὸ νὰ ταῖσθαι τὰς εἰδήσεις τῆς ἡμέρας ἀπὸ μί- κροισι τῆς πόλεως εἰς τὴν ἄλλην. Οἱ πε- ἄνθρωποι ἀντιπροσώπευον κατ' ἐκείνους ἡ- χροῖνος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἄλλαις πό- λωσι τῆς σημερινῆς ἐφημερίδας· ἐπὶ πτονο τὰς δημοσίους πλατείας, τὰς ἰσθ- οἰνοπολείαν, συνέλεγον τὰς διαφόρους εἰδή- σεις καὶ τὰς μεταβιβάζον κατόπιν. Ἐν Κωνσταν- τινουπόλει ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιούτων ἐφημερί- ῳ ἦτο μέγας. Οἱ φιλοπερίεργοι τοὺς ἤσαν ἐ- τοῦς ἐτίμιον, ὁ δὲ ἄρχος ἐπίσταται αὐτῶν ἐ- ζητητῆ. Τὴν ἐπιρροὴν ταύτην τῶν παρῶν τῶν εἰδήσεων εἶχε ἐνοήσας ἦδη ὁ αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνικος ὁ Κομνηνός, ὅστις ἐ- πρὸς τὴν ἐξεμεταλλεύθη. Προσέβλησεν τὴν ὑπερβολίαν του τῆσασθαι ἢ πάντι τοῖσιν ἄνθρωποι, οἵτινες εἶχον ἐντολὴν νὰ διαδίδωσι εἰδήσεις, εἴτε ἀληθεῖς εἴτε καὶ ψευδεῖς, εἰδὲ θύμω ἐννοῦσας εἰς τὸν μισοδόστον καὶ ἐ- τρέποντα αὐτοῦς κύριον. Διὰ τοιοῦτον ἀπὸ ὁ ὀδύς ἐκεῖνος ἡγεμῶν εἶχε προπαρασκευά- σαι τὸν πρῶτον τῆς δυναστείας αὐτοκράτορος· Ἡ- ρίας· δι' αὐτῶν ἰσχυρῶς εἶχε καταρθείσαι φρικτῶδες τέλος τοῦ ἀγενεῖου συνωμοτή- του καὶ στερήσας τὸν θρόνον, ὅν ἐπρόβλε- τόνων οὐκ ἐπὶ ἐπέπρωτο ν' ἀπολέσῃ.

— Τί θέλεις; ἠρώτησεν ὁ μάστορ-Μανώ- λης ἐν τῇ ὄψιν τῶν παρόντων τὰ βλέμματα ἐπὶ φροντὴ πρὸς τὸν εἰσελθόντα.

— Θέλω εἰδῆσαι, ἀπήντησεν αὐτῶς, π- οδαίς εἰδήσεις, αἵτινες ἔρχονται κατ' ἄσας ἀπὸ τῆς πηγῆς, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ἀπὸ ἐπι- κατ' ὄψιν, ἔχετε τὰς εἰδήσεις ταύτας κατ' ἄσας.

— Εἰλπεῖ λοιπόν, ἀνέκραξεν ὁ ἀνομομό- κούρεος.

— Ἀφῆρατε πρῶτον ν' ἀναπαύσασθαι, εἶπεν ὁ Θεόδωρος· ἀφῆρατε νὰ ὀρεσῶσιν προσηνῆς τὸν λόγον ἡμῶν.

Ὁ οἰνοπώλης ἐκρότησε τὰς ὀδοὺς τοῦ του καὶ ὑπερέβη· τίς ἐφερα κρατήρῳ οἴνου. Θεόδωρος ἔπιε ὅσον πλὴρὸν ποτῆριον τὸ ἐν τῶν τοῦ ἄλλου καὶ παραγγῆν διὰ τῶν χερῶν.

— Ἄς, φίλε μου, εἶπεν ὁ μάστορ-Μανώ- λης· ἡ ὑποκρίσις εἶναι τέχνη λεπτοτάτη· νομίζεις ὅτι εἶναι εὐκόλον νὰ διακρίνῃ τις ὑποκρίτην, μάλιστα ἔταν ὁ ὑποκριτὴς οὗτος ἦναι ἡγεμῶν;

Ἀκούσαστε τὸ ἀξιωμα τοῦτο τοῦ σο- φοῦ οἰνοπώλου πάντες ἀειώπρωτον, ἀναλο- γιζόμενοι τὴν σπουδαίωτάτην εἰδήσασ· τοῦ Θεόδωρου· βεβαιώθη ὅμως ἡ δόξα τὴν ἀνάγκην νὰ μεταδώσῃ τὴν εἰδήσιν εἰς τοὺς γνωρίζους καὶ φίλους των, καὶ τὸ οἰνοπολεῖον μετ' ἐλίγον ἐκαθάρθη. Ὁ οἰνοπώλης καὶ ὁ Θεόδωρος ἔμειναν μό- νοι.

— Τί λέγετε περὶ τῶν συμβάντων, μά- στορ-Μανώλης; ἠρώτησεν ὁ Θεόδωρος κενώσας καὶ ἕτερον ποτῆριον οἴνου.

— Μεγὰ ἐπίκειται, ἀπήντησεν ὁ οἰνοπώ- λης. Θέλει νὰ σοὶ εἴπω καθαρώς τὴν γνώμην μου, φίλε· . . . Νομίζω ὅτι ἡ νίκη κατὰ τοῦ Καμιτζῆ δὲν εἶναι ἡ αἰτία τῆς ἐσπευσμένης ἐπάνοδος τοῦ βασιλέως. Ὁ Καμιτζῆς δὲν εἶναι ὁ μόνος ἐπίφοβος ἐχθρὸς του.

— Ἐχετε δίκαιον, μάστορ-Μανώλης, παρετή- ρησεν ὁ Θεόδωρος. Τοῦτο ἐπὶ δόναμαι νὰ εἴπω εἰς δὲν ὑπάρχει ἐπὶ γῆς στογερώτερον ἔγκλημα ἢ νὰ τυφλώσῃ τις τὸν ἴδιον ἀδελφόν. Τὸν ἔνοχον τοιοῦτο κακοεργήματος οὐδεὶς ποτε ἐδω- γεῖ ὁ Θεός. Ἄς τὸν ἐφόνευσεν κατ' ἀδελφῶν· θὰ ἦτο δευτέρος Κάλιν ἐπὶ τῆς γῆς· ἀλλὰ νὰ τῇ ἀφανίσῃ τὸ πᾶν τῶν ὀφθαλμῶν, νὰ τὸν κατα- δικάσῃ εἰς αἰώνιον νόκτα καὶ νὰ τὸν ἀφῆσῃ ἐν

— Αἱ εἰδήσεις μου εἶναι σπουδαῖοτάται. Ἀκούσατε. Καὶ πάντες περικόκλωσαν τὸν ἄνδρα. Ὁ ἀνιέρτης Καμιτζῆς ἐνίκησεν κατὰ κράτος. Πληρωμένους κατέφυγον εἰς τὸ μικρὸν ἄσος τῆς Δαμοκρατίας, ἐνθα καταπαράχθη ἐλε- εινός ὑπὸ τῶν ἀγρίων θηρίων. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐπατέρχεται ἐν θριάμβῳ εἰς τὴν πρωτεύουσάν.

— Τί λέγετε; ἀνέκραξεν ὁ γέρον Μανώλης.

— Τὴν ἀλήθειαν λέγω, φίλοι μου, εἶπεν ὁ Θεόδωρος. Ἀδριον ὁ αὐτοκράτωρ εἶναι ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ μεγαλοπρεπῆς καὶ ἐνθουσιώδης τῇ προπαρασκευάζει ὑποδοχῇ. Ἡ βασίλισσα θὰ ἀπέσθῃ μετὰ λαμπρῶς ἀκολουθίας εἰς προὔπαν- ταν τοῦ νικηφόρου συζύγου τῆς, μετ' ὃ θέλει φηλῆ ἐν τῇ νύφ τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐπίσημος δεξιολογία.

— Παραδόξον ἀληθῶς! εἶπεν ὁ οἰνοπώλης μετὰ βραχέων σιωπῆς. Τοιαύτην ἐκθασι εἰς ἀκρατείας δὲν περιέμενον. Τὴν λαμπρὰν ταῦ- την ἐπιτυχίαν ἀφείλομεν μόνον εἰς τὸν ἔμπεριον Μεσοποταμίτην.

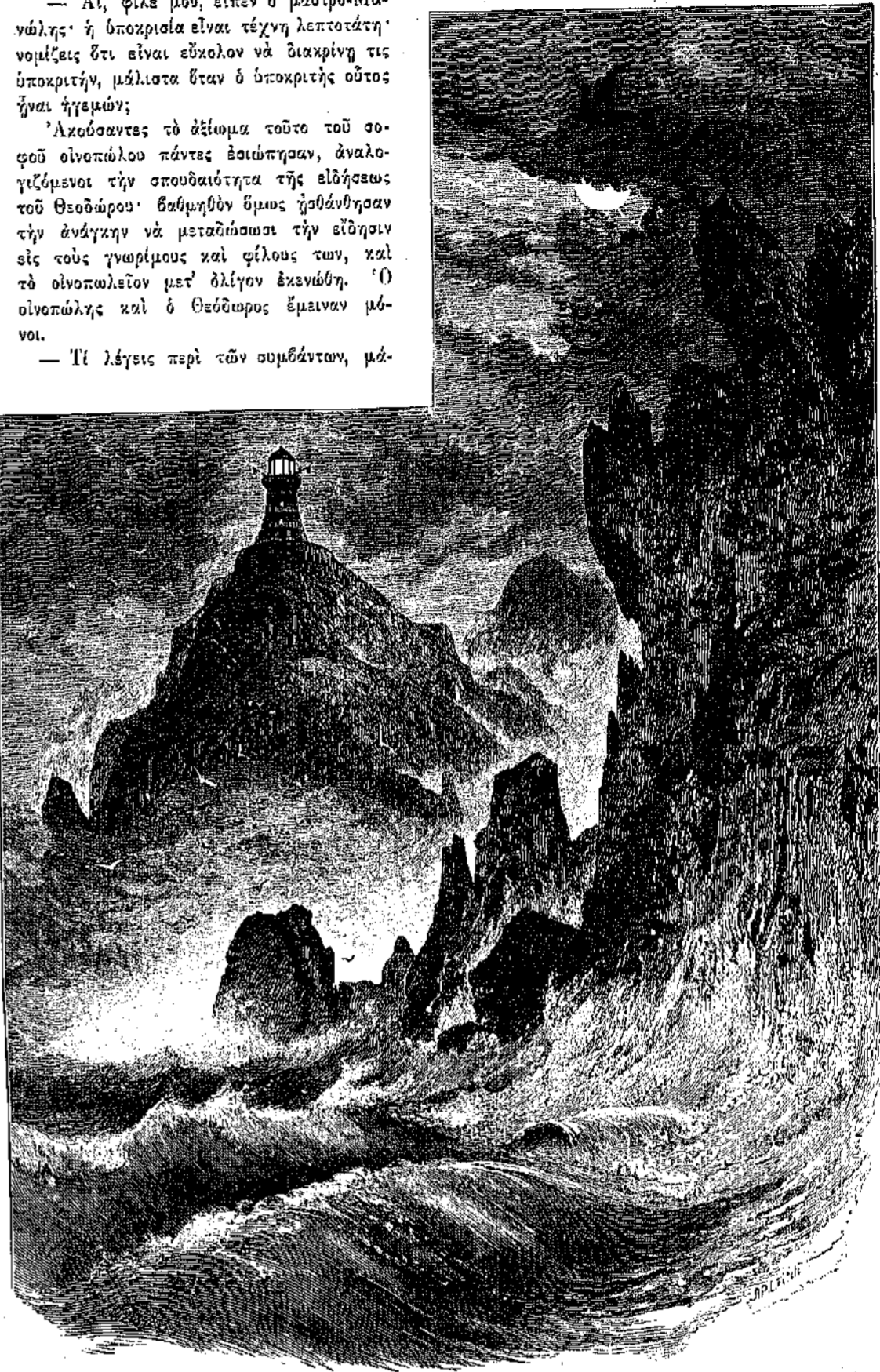
— Ἀκούσατε τώρα καὶ ἄλλην εἰδήσιν, προ- ἔβηκεν ὁ Θεόδωρος, εἰδήσιν θύμω ἀπροσδόκη- τον. Γινώσκετε πάντες, ὅτι ὁ νέος Ἀλέξιος, ὁ υἱὸς τοῦ τυφλοῦ Ἰσαάκ, παρικολοῦθησεν τὸν αὐτοκράτορα εἰς τὴν Θράκην. Ὁ Ἀλέξιος οὗτος ἐγένετο αἶφνης ἀφαντοῦ ἐκ τοῦ στρατοπέδου καὶ οὐδαίς γνωρίζει τί ἀπέγεινε. Ὁ βασιλεὺς διέ- ταιεν αὐστηροτάτας ἐρεσνας εἰς ἑλα τὰ μέρη — οὐδὲν ἔχνος τοῦ βασιλοπάιδος. Ἰσοῖσθαι εἶναι ὁ νέος Ἀλέξιος ἀνεχώρησεν ἐπὶ ἰταλικῷ πλοίῳ, τὸ ὅσιον ἀεθεῖα πρὸ τινων ἡμερῶν ἐν τῇ Ἐλ- λησπόντῃ. Κατ' ἀρχὰς ἐφοβήθησαν νέον ἀν- ταροίαν — ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔχει ὑπόστασιν. Εἰ- πὼν τινες εἶναι ὁ βασιλοπάις ἐπεσεν ἐν μὲτ τῶν τελευταίων μαχῶν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἶναι ψευ- δος, διότι μετὰ τὴν μάχην τὸν εἰδὸν τινες ἐν τῇ σκηνῇ του. Ἡ φοβὴ αὕτη ἔχει τι τὸ μυ- στηριώδες!

— Ὅδαίς, εἶπεν ὁ μάστορ-Μανώλης. Νὰ οὐδὲν εἰρήσῃς τὸ πρᾶγμα. Ὁ αὐτοκράτωρ ὑπέ- βλεπεν ἀνεψίον τὸν ἀνεψίον του τοῦτον, φοβού- μενος μὴ αὐτὸς τῇ ἀρπάζῃ τὸν θρόνον. Τὸν παρέλαθεν ἐσπεύσας εἰς τὴν ἐκστρατεῖαν μετὰ τὴν ἐλπίδα εἶναι ὁ τολμηρὸς νεανίας ἤθελεν εὖρα τὸν θάνατον ἐν τινι τῶν συζητούμενων μαχῶν. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο δὲν ἐγένετο, διέταξε καὶ τὸν ἀδολοφόνησαν κρυφίως, καὶ ἵνα καλύψῃ τὸ ἐν- κλημα διέδωκεν ὅτι ὁ ἀνεψιὸς του ἐδραπέτευ- σεν — Ὁ φίλοι μου, παρ' ἡγεμόνος, ὁποῖος ὁ Ἀλέξιος, δύνασθαι νὰ περιμένῃς τὰ πάντα! Ἐὰν θύμω συνέθῃ ὑπερ ὑποθέτω, πιστεύσατέ με, εἰ ἡ βασίλισσα τοῦ Ἀλέξiou δὲν θὰ ἦναι μεγάλη.

— Μάστορ-Μανώλης, εἶπεν ὁ κούρεος· τὰ πάντα σὸ εἰρήγειτε κατὰ τὸν πλῆον ἀπίσταν πρό- πων. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ὁ βασιλοπάις Ἀλέξιος δὲν ἠρέσκετο εἰς τὴν Αἰθίην. Δὲν εἶναι ἐπο- μένος πιθανώτερον ὅτι ἐζήτει κατὰλληλον εὐ- καιρίαν ὅπως ἀπέλθῃ;

— Ἀκούσατε τώρα καὶ τὴν γνώμην μου, εἶπεν ὁ Θεόδωρος. Θὰ παρεσχερόμην τὴν γνώ- μην τοῦ μάστορ-Μανώλης, ἐὰν ὁ ἄνθρωπος, ὅστις μοὶ εἶπε τὴν εἰδήσιν καὶ ὅστις ἤρξατο κατ' ἀ- ὕβαν ἐκ τοῦ στρατοπέδου, δὲν με διεβεδαίει ὅτι ὁ πρῶτος τοῦ βασιλέως ἦτο μέγας καὶ εἰς ἔμαθε τὴν φυγὴν τοῦ ἀνεψιῦ τοῦ ἐτρεχε καὶ ἀφώνησεν ὡς παραφορῶς. Ἀὐτοπροσώπως διη- ρεῦνησεν ἑλας τὰς σκηνὰς καὶ ἔδωκεν ἐντόνους διαταγὰς νὰ τῇ ἐπαναφέρωσι τὸν ἀνεψίον του ζῶνα ἢ κεκρόν.

— Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ὑποκριθῇ τοσοῦτον; παρετήρησεν εἰς τῶν ἀκρατῶν.

ΦΑΝΟΣ ΕΝ ΤΗΙ ΝΗΣΩΙ ΙΕΡΣΕΥ.

ατρο-Μανώλης; ἠρώτησεν ὁ Θεόδωρος κενώσας καὶ ἕτερον ποτῆριον οἴνου.

— Μεγὰ ἐπίκειται, ἀπήντησεν ὁ οἰνοπώ- λης. Θέλει νὰ σοὶ εἴπω καθαρώς τὴν γνώμην μου, φίλε· . . . Νομίζω ὅτι ἡ νίκη κατὰ τοῦ Καμιτζῆ δὲν εἶναι ἡ αἰτία τῆς ἐσπευσμένης ἐπάνοδος τοῦ βασιλέως. Ὁ Καμιτζῆς δὲν εἶναι ὁ μόνος ἐπίφοβος ἐχθρὸς του.

— Ἐχετε δίκαιον, μάστορ-Μανώλης, παρετή- ρησεν ὁ Θεόδωρος. Τοῦτο ἐπὶ δόναμαι νὰ εἴπω εἰς δὲν ὑπάρχει ἐπὶ γῆς στογερώτερον ἔγκλημα ἢ νὰ τυφλώσῃ τις τὸν ἴδιον ἀδελφόν. Τὸν ἔνοχον τοιοῦτο κακοεργήματος οὐδεὶς ποτε ἐδω- γεῖ ὁ Θεός. Ἄς τὸν ἐφόνευσεν κατ' ἀδελφῶν· θὰ ἦτο δευτέρος Κάλιν ἐπὶ τῆς γῆς· ἀλλὰ νὰ τῇ ἀφανίσῃ τὸ πᾶν τῶν ὀφθαλμῶν, νὰ τὸν κατα- δικάσῃ εἰς αἰώνιον νόκτα καὶ νὰ τὸν ἀφῆσῃ ἐν

τῇ ζωῇ — οἶ τοῦτο ὑπερβαίνει ἑλα τὰ ὄρια τῆς ἀμόνητος καὶ τῆς μιαιφόνου μανίας!

— Ἐὰν εἰς ἐξ ἡμῶν διέπραττε τοιοῦτον ἐγ- κλημα, πρὸ πολλοῦ θὰ ἦτο ἐπὶ δένδρου τροφὴ τῶν θύμων ἢ ἐν τῇ βάσει τοῦ Βουπόρου θορὰ τῶν ἰσθλῶν. Ἄλλ' οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς κρατοῦσι σκῆπτρον εἰς τὰς χεῖράς των, αἵτινες ἀποστᾶζουσιν ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἀδαλ- φοῦ καὶ ἔχουσι συνάμα καὶ τὴν ἀξίωσιν νὰ μᾶς διοικῶσιν.

Ἐν τοσοῦτῳ ἐπῆλθεν ἡ νύξ καὶ ὁ Θεόδωρος ἀποχαιρετίας τὸν οἰνοπώλην ἀπῆ

Ὁ μάστορ-Μανώλης κοιμάται καὶ δνειρεύεται· δνειρεύεται ἴσως ὅτι εἶναι αὐτοκράτωρ, ὅτι κἀθήται ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου καὶ ὅτι φορεῖ ἐπὶ τῆς φαλακρᾶς αὐτοῦ κεφαλῆς τὸ ἀπαστράπτου αὐτοκρατορικὸν στέμμα.

Συμβαίνει πολλάκις, ἄνθρωποι μικροὶ καὶ πτωχοὶ νὰ δνειρεύονται περὶ ὑψηλῶν τιμῶν καὶ ἀξιοτήτων καὶ περὶ πλοῦτου μεγάλου, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας ἔρχονται ἰσχυροὶ καὶ τυχεροὶ κατακτητῆται ἐλάσσων δυνάμεως τῆς ἐσχάτης ἐλασιότητος καὶ ἀθλιότητος. Θέλει ἴσως ἡ φύσις διὰ τῶν δνειρῶν νὰ ἐκνοποῖσθαι τοῦλάχιστον κἀθ' ἑαυτὸν τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐγκαταλειμμένους; Ἡ θέλει νὰ ἐνθουσίη τοὺς ἰσχυροὺς θνητοὺς περὶ τῆς ματαιότητος τῶν ἐπιτηδίων πραγμάτων;

(Ἐπετα συνέχεται.)

ΦΑΝΟΣ ΕΝ ΤΗΙ ΝΗΣΩΙ ΙΕΡΣΕΥ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὄρα σελ. 157.)

ΚΑΤΑ τὴν ἀρχαιότητα τὸ στενὸν μεταξὺ Σικελίας καὶ Χαρδύβειας ἐν Σικελίᾳ ἔθεορεῖτο ἐν τῶν ἐπικινδυνωδεστέρων σημείων διὰ τοὺς ναυτιλλομένους. Οἱ ἀρχαῖοι θαλάσσιαι δὲν δὲ παρίσταν τῶσον ζοφερὸν τὸ μέρος τοῦτο, ἂν ἐγνώριζον περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐτέρων στενῶν ἐν τῇ θορείᾳ θαλάσσης, τὰ ὅποια ἀσυγκρίτως τῷ λόγῳ εἶναι ἀπειλητικώτερα τῶν θράχων ἐκαίνων. Ἐν τῶν ἀριωτέρων θαλασσιῶν στενῶν τῆς ὑψηλοῦ εἶναι τὸ μεταξὺ τῶν νήσων Ἰέρσου καὶ Ἰέρσου ἐν τῇ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας πορθμῶ. Ἐκεῖ ἡ θάλασσα εἶναι διαρκῶς τεταραγμένη, ἐκεῖ τὸ ἀπρὶσον κύμα κτυπᾷ μετὰ θρονιῶδους πατάγου κατὰ τῶν θράχων, καὶ τὰ πλοῖα μετὰ κολλῆς τῆς δυσκολίας καταρθῶσι νὰ διαπελάσῃαι τὸν ἄγριον πορθμῶν. Ὁ κίνδυνος κῆπος ἐμετριάσθη σήμερον διὰ τῆς προνοίας, ἣν ἔλαθεν ἡ ἀγγλικὴ Κυβέρνησις νὰ ἐγείρῃ φανὸς τηλαγωγίαι εἰς τὰ διάφορα τῆς ἀζένου ἐκείνης παραλίαι σημεῖα καὶ ὑψώματα. Ἐνα τῶν φανῶν τούτων, τὸν ἐπὶ τοῦ θράχου La Corbière, παριστᾷ ἡ παρατελειμένη σήμερον εἰκόνα, ἣτις παρέχει ἰδέαν τινὰ περὶ τῆς ἀριότητος τῆς θαλάσσης ἐκεῖνης. Ὁ φανὸς οὗτος ἀνάπτεται συνήθως τὸ ἑσπέρας, κατὰ τὰς ἡμιχλωδαίαις ἑως καὶ σκοτεινάς τοῦ χειμῶνος ἡμέρας ὁ φανὸς μένει διαρκῶς ἀνημμένος καὶ χρησιμεύει ὡς ὀδηγὸς εἰς τὰ πλοῖα, τὰ ὅποια ἀνευ αὐτοῦ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θὰ καταθραύοντο κατὰ τῶν ἀποτόμων πετρῶν. Ἡ ἀγγλικὴ Κυβέρνησις διανοεῖται νὰ ἐγείρῃ καὶ ἄλλους τοιοῦτους φανούς ἐπὶ τῶν νήσων τούτων, ὅπως προλάβῃ ἔσον τὸ θανατὸν τὰ τοσοῦτον συχὰ θαλάσσια δυστυχήματα.

Ο ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΕΥΣ.

Κὲν Λονδίῳ Ἑλληνικῆ Κοινότης ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐκφράσῃ καὶ ἐγγράφως τὴν ἄδολον αὐτῆς ἀγάπην καὶ τὸν θαυμάσιον σεβασμὸν πρὸς τὸν πρῶτον πνευματικὸν αὐτῆς πατέρα τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην

Κύριον Ἰερώνυμον Μυριανθέα, ἐγκαταλείποντα ἑριστικῶς τὴν Ἀγγλίαν, ἐπέδωκεν αὐτῇ ἕν προσφώνημα γεγραμμένον ἐπὶ μεμβράνης, πολυτελεῖς κεκοσμημένης καὶ δι' ἄλλων μὲν κεχρωματισμένων κοσμημάτων, μάλιστα δὲ διὰ τῶν εἰκόνων τῶν τεσσάρων Ἐδαγγελιστῶν.

Τὸ προσφώνημα τοῦτο ἐτέθη ἐντός κιβωτίου ἐξ ἑλισθηρικοῦ κεκαλυμμένου κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ ἐγγεγραμμένων ἀργυρῶν πλακῶν. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν δύο ἐμπροσθίων πλακῶν ἐξαικονίζονται τὸ ἑσωτερικὸν καὶ ἑξωτερικὸν τοῦ ἐν Λονδίῳ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας. Ἐπὶ δὲ τῶν δύο πλαγίων ὑπάρχουσι τὰ ἀρχικά γράμματα τοῦ ὀνόματος τοῦ Πανοσιολογιώτατου Ἀρχιμανδρίτου. Ἐπὶ δὲ τῶν δύο ὑποσθίων καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν τῆς στέγης εἰσὶν ἐγγεγραμμένοι σταυροὶ καὶ ἄλλα κοσμήματα. Ἐν ταῖς τέσσαρας γωνίαις τοῦ κιβωτίου ἐγείρονται τέσσαρες περιστεραί. Τὸ ἔργον ἐν γένει εἶνε λεπτοτάτης τέχνης, κατασκευασθὲν ὑπὸ διακεκριμένου τεχνίτου ἐν Λονδίῳ.

Τὸ πρὸς τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Κύριον Ἰερώνυμον Μυριανθέα προσφώνημα τῆς ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικῆς Κοινότητος ἔχει οὕτω.

Τῷ Πανοσιολογιώτατῳ Ἀρχιμανδρίτῳ Κυρίῳ Ἰερώνυμῳ Μυριανθεῖ.

Πανοσιολογιώτατα.

Ἡ ἐν Λονδίῳ Κοινότης τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων, ἣς ἐπὶ δόξαια σελῶν ἕτη διέμεινας ἀγαπητὸς καὶ σεβαστὸς πατήρ, μετὰ λύπης ἤκουσε πρὸ τίνος τὴν ἀμετάθετον ἀπόφασίν σου τοῦ καταλείπειν τὸ Λονδίον χάριν τῆς ὑγιείας σου, ἐπηρεαζομένης ἐκ τοῦ κλίματος. Καὶ τότε μὲν ὑπέκρουσε τῇ ἀνάγκῃ ταύτῃ ἄκουσα τὴν παραίτησίν σου ἀπαδέξαστο. Νῦν δὲ τοῦ καιροῦ τῆς εἰς τὰ ἴδια ἀναχωρήσεώς σου ἐπιστάμενος, καθῆκον ἱερὸν ἐπιληροῖ, ἐκφράζουσα καὶ ἐγγράφως τῇ ὑμετέρᾳ Πανοσιολογιότητι ἐκαίνα τὰ αἰσθήματα τῆς ἀδόλου ἀγάπης καὶ τοῦ θαυμάσιου σεβασμοῦ, ἅτινα μετὰ τὸ μακρὸν διάστημα τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς σου ἀδελφείπτος ἐξεδήλωσε, δικαίαν ἀμοιβὴν πρὸς τὰς παρικοσμοῦσας Σε ἀρετᾶς, ἐφ' αἷς οὐ μόνον παρὰ τῶν ἰσομενῶν ἡμῶν, οὐς θεαρέτως ἐποίμανα, ἀλλὰ καὶ παρὰ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀλλογενῶν, κληρικῶν τε καὶ πολιτικῶν τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ πεφωτισμένῃ τούτῳ ἔθνει εὐλόγως ἡγαπήθης καὶ ἐτιμήθης.

Διὰ τοῦτο ἔλωσ ἀνεπιλήπτου καὶ μάλιστα ἐμπρέποντος λειτουργῆ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκκληρώσεως τῶν ἱερῶν καθήκοντων σου, κατεδίειξας, Πανοσιολογιώτατα, ὅτι κανὼνα τοῦ θεοῦ σου δικταλεῖς ἔχων τὴν διὰ στόματος τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἔθνων δεδομένην ἐντολήν καὶ τοῖς τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν ἀξίωμα τῆς ἱεροσύνης ἀναλαμβάνουσι. "Προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμεῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔβατο ἐπιτοκίπους ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος."

Ἐπὶ τοῦτοις εὐχόμενοι τῷ Ἱφίτιμῳ, ὅπως διατηρῇ Σε ὕγιᾶ καὶ μακροχρημεύοντα ἐπ' ἀγαθῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ὑποφαινόμεθα εὐσεβῶστας.

Ἐν Λονδίῳ τῇ 31/5 Ἰουλίου 1881.

(Ἐπονται αἱ ὑπογραφαί.)

Χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Ἐσπέρου ἐπισημαίνω καὶ τὰ ἀκόλουθα ἔγγραφα τῆς ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικῆς Κοινότητος, τὰ ἐπακολουθήσαντα τὴν παραίτησιν τοῦ ἡδὴ ἐγκαταλείψαντος ἡμᾶς ἀγαπητοῦ καὶ σεβαστοῦ Ἀρχιμανδρίτου

τοῦ Πανοσιολογιώτατου Κυρίου Ἰερώνυμο Μυριανθεῶς.

Ἐν Λονδίῳ, τῇ 24/5 Ἀπριλίου 1881

Τῷ Πανοσιολογιώτατῳ Ἀρχιμανδρίτῳ Κυρίῳ Μυριανθεῖ

Πανοσιολογιώτα.

Ἀφιθάνομεν τὴν τιμὴν νὰ κοινοποιήσῃ ὑμῖν ὅτι ἡ κατὰ τὸ παρῶν Σάββατον ἡμέρα τοῦ ἱσταμένου μηνὸς συγχροτηθεῖσα Συνέλευσις τῶν Ἀδελφῶν λαθεῖσα ὑπ' ὄψεϊ τῆν ἑσπέραν ὑπέστη παραίτησιν ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἐκείνου ἡμετέρας κοινότητος, ὅπως παρῶσθης ὑμῶν ὑγιείας καὶ πεισθείας ἐκ τῶν γενομένων συζητήσεων περὶ τῆς ἀμεταπέρας ἀποφάσεως ὑμῶν ν' ἀνακαλέσῃται αὐτὴν, ἀπεσιαν ἄκουσα καὶ μετὰ θαυμάτης λύπης ἡ δαχθῆ τὴν παραίτησιν ὑμῶν, καὶ ἐνεπίθῃ ἡμῖν νὰ ἐκφράσομεν τῇ ὑμετέρᾳ Πανοσιολογιότητι τὴν μεγίστην λύπην ἀπάσης τῆς ἡμετέρας κοινότητος, διὰ τὴν ἀνεπανόρθωτον ἀπίσταν ἣν ὑφίσταται ἐπὶ τῷ προσώπῳ περιληφθέντος ἡμῶν σεβαστοῦ ποιμένου.

Συγχρόνως δ' ἐνετείλατο ἡμῖν νὰ καταῆσομεν ὑμῖν περιτομήν τῆς ὀμιλίας τοῦ πρῶτου τῆς Συνελεύσεως Κυρίου Ἐδωκυῖ Ε. Πετροκοκκίνου ἣτις ἐκφράζει πιστότερα αἰσθήματα πάντων.

Ἐπικαλούμενοι τὰς εὐλογίας ὑμῶν ἐπιλοῦμεν μετὰ σεβασμοῦ

Οἱ Ἐπίτροποι

Περικοπῆ τοῦ ἐκφωνηθέντος λόγου Ἡρακλεῖου Κυρίου Εὐστρ. Ε. Πετροκοκκίνου

Κύριοι.

Ἐπισπῶν τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τῇ παραγράφῳ τοῦ προσκλητηρίου περὶ ἀποφάσεως τῆς παρῶσης Συνελεύσεως, δὲν ἀμφισβητοῦμεν ὅτι πάντες μετὰ μεγίστης λύπης ἐμῶσθε ἐπὶ σεβαστῷ Ἀρχιμανδρίτῳ ἡμῶν ὁ Πανοσιολογιώτατος Κύριος Ἰερώνυμος Μυριανθεῖς ἡμετέρας ἔνεκα τῆς παρῶσης ὑγιείας τοῦ νὰ ἀπέσῃ παραίτησιν τοῦ ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ἱεροῦ ἡμετέρας κοινότητος. Δὲν ἀποκρίνεται εἰς ἡμῶν ποίησιν τὸν πανηγυρικὸν τοῦ σεβαστοῦ ἡμετέρας Διδασκάλου, νομίζω ὅμως ὅτι ἐκφράζει τὰ τετρα αἰσθήματα, λίγων, ὅτι τὴν εἰδήσιν τοῦ ἐλάθωμεν μετὰ θαυμάτης λύπης διὰ τῆς ἡμετέρας ἡμετέρας Συνελεύσεως ἐπὶ ἐπὶ καστὶαν ἐμῶσθε ἡμετέρας ἡμετέρας καὶ σεβόμεθα αὐτὸν καὶ νὰ ἐκτιμήσωμεν τὰς τερήματα καὶ τὰς μεγάλας ἀρετὰς αὐτοῦ, καὶ νὰ σημεινωμένω ἔχοντες τοιοῦτον ποιμῆ ὅστις δύνανται ἀνίστάμενος νὰ εἴπῃ ὅτι ἐκείνην κώσμημα τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου καὶ καθῆ τῆς ἑρθεοδόξου Ἀνατολικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Κυρίῳ Ἰερώνυμο Μυριανθεῖ ἀνεχώρησεν ἡδὴ ἐκ Λονδίνου εἰς Ἑλλάδιαν κατὰ συμβουλήν τῶν ἱερῶν πρὸς ἀνάγκωσιν τῆς παρῶσης ὑγιείας τοῦ ἡμετέρας ἡμετέρας ἡμετέρας ἡμετέρας αὐτῆς φρεροῦ δυστυχῆματος ἐκ τῆς ἀναφύξεως τοῦ φωταερίου ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον. Ἐξ Ἑλλάδος δὲ ἀπέρχεται εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐκαίθων δὲ ἔσπον κάμπτει εἰς Ἀθήνας ἔσπον διανοεῖται νὰ ἀπέσῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου τοῦ.

Ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τοῦ διακεκοῦστος τοῦ Ἑλλήνων κληρικῶν ἡ Κοινότης ἡμῶν ἀπέσπον πολυτίμων καὶ σεβαστῶν πνευματικῶν πατέρων δὲ ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τὸ γέσπον αὐτῆς.

Ἐν Λονδίῳ, τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1881. Σ Π